

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

ΠΛΟΥΤΟΣ

388 π.Χ.

ΠΡΟΣΩΠΑ του ΕΡΓΟΥ

ΚΑΡΙΩΝ

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

ΠΛΟΥΤΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΧΩΡΙΚΩΝ

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

ΠΕΝΙΑ

ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΧΡΕΜΥΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

ΓΡΙΑ

ΝΕΑΡΟΣ

ΕΡΜΗΣ

ΙΕΡΕΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ του ΕΡΓΟΥ

Ο Χρεμύλος, γεωργός, συναντά στο δρόμο του τον γέροντα και τυφλό θεό Πλούτο και αποφασίζει να τον βοηθήσει να ξαναβρεί το φως του για να βλέπει σε ποιον διανέμει τα αγαθά και να προτιμά τους καλούς ανθρώπους.

Η σκηνή εκτυλίσσεται μπροστά στο σπίτι του Χρεμύλου

ΚΑΡΙΩΝ

Ω Δία και θεοί, τι βάσανο που είναι
να γίνει κανείς δούλος σε τρελό αφεντικό.
Αν τύχει αλήθεια, ο δούλος να συμβουλεύσει τα πιο φρόνιμα
και δε θελήσει εκείνος που τον έχει να τα εφαρμόσει,
ό,τι κακό συμβεί θα έχει κι ο δούλος το μερίδιό του.
Γιατί η μοίρα δεν αφήνει ο κύριος να ορίζει το κορμί του,
αλλά εκείνος που τ' αγόρασε.
Καλά όλα αυτά, μα κι ο Λοξίας που δίνει χρησμούς
απ' το χρυσό τρίποδα,
βρίσκω αλήθεια πως έχει τούτο το ψεγάδι,
πως ενώ είναι γιατρός και σοφός, καθώς λένε, μάντης,
άφησε τον αφέντη μου να φύγει ζαλισμένος τόσο
που ακολούθησε ένα στραβό άνθρωπο,
και κάνει τ' ανάποδο απ' ό,τι έπρεπε να κάμει.
Αλήθεια, εμείς που βλέπουμε οδηγάμε τους τυφλούς,
κι όμως αυτός τον ακολουθεί,
και μ' αναγκάζει και μένα να κάνω το ίδιο,
αν και σε ό,τι τον ρωτάμε δεν μας δίνει την παραμικρή
απάντηση.

(Στρέφεται προς τον Χρεμύλο)

Μα εγώ δεν τόχω στο νου μου να σωπάσω,
αλλά θα σου γίνω φόρτωμα,

αν δεν μου πεις γιατί τον ακολουθούμε αυτόν, αφέντη.
Γιατί βέβαια δεν θα με χτυπήσεις, μια και φορά στεφάνι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι, μα το Δία, μα θα σου βγάλω το στεφάνι,
αν με πολυσκοτίσεις,
και θα τις φας πιο δυνατές.

ΚΑΡΙΩΝ

Κολοκύθια! Εγώ δε θα πάψω, αν δεν μου πεις πρώτα
ποιος είναι αυτός εδώ.
Επιμένω και ρωτάω, γιατί θέλω το καλό σου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Καλά, δε θα σου κρύψω τίποτα, γιατί από τους δούλους μου
σε θεωρώ τον πιο πιστό και τον πιο φρόνιμο κλέφτη.
Εγώ, μολονότι ήμουν θεοφοβούμενος και δίκαιος άνθρωπος,
δυστυχούσα και ήμουν φτωχός.

ΚΑΡΙΩΝ

Το ξέρω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι άλλοι πλούτιζαν, που ήσαν ιερόσυλοι, ρήτορες
και συκοφάντες και παλιάνθρωποι.

ΚΑΡΙΩΝ

Σύμφωνοι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Πήγα λοιπόν στο μαντείο να το ρωτήσω,
όχι για εμένα τον δύστυχο,
που σχεδόν μου φαίνεται πως πια
έχω φάει τα ψωμιά μου,
αλλά για το γιο μου που τον έχω μονάκριβο,
για να μάθω μήπως πρέπει να αλλάξει τρόπους
και να γίνει κατεργάρης, άδικος, δίκως ιερό και όσιο,
γιατί, καθώς μου φαίνεται, αυτό είναι που συμφέρει στη
ζωή.

ΚΑΡΙΩΝ

Και τι είπε ο Φοίβος από τον τρίποδα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άκου να δεις. Ξεκάθαρα ο θεός μου είπε τα εξής:
Όποιον πρωτοσυναντήσω, καθώς θα έβγαινα,
με πρόσταξε να μην τον παρατήσω πια,
παρά να τον καταφέρω να με ακολουθήσει στο σπίτι.

ΚΑΡΙΩΝ

Και ποιον λοιπόν πρωτοσυνάντησες;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αυτόν εδώ.

ΚΑΡΙΩΝ

Καλά, και δεν καταλαβαίνεις τι εννοεί ο θεός,
αφού σου λέει, ολοφάνερα,
να μορφώσεις το γιο σου κατά τα εγχώρια έθιμα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Από πού το κρίνεις αυτό;

ΚΑΡΙΩΝ

Εννοεί ότι κι ένας τυφλός ξέρει τι είναι το σωστό.
Ότι δηλαδή στην εποχή μας, συμφέρον είναι, τίποτα υγιές
να μην κάνει κανείς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν έχει αυτό το νόημα ο χρησμός.

Έχει κάποιο άλλο, σπουδαιότερο.

Αν μας πει τώρα αυτός ποιος είναι τέλος πάντων
και για ποιο πράγμα και ποια ανάγκη ήρθε μαζί μας ως εδώ,
θα μαθαίναμε τι θέλει να πει ο χρησμός μου.

ΚΑΡΙΩΝ

(Στον Πλούτο)

Εμπρός λοιπόν, εσύ, τι περιμένεις;

Θα μας πεις ποιος είσαι,

ή να προχωρήσω σε έργα;

Έλα, λέγε γρήγορα - γρήγορα.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Θα σε κάνω να φωνάζεις από τον πόνο, σου λέω.

ΚΑΡΙΩΝ

(Στο Χρεμύλο)

Κατάλαβες ποιος λέει ότι είναι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Σε σένα το λέει αυτό κι όχι σε μένα, αφού τον ρωτάς
με πρόστυχο και πιεστικό τρόπο.

(Στον Πλούτο)

Μα για πες μου εμένα, αν σου αρέσουν οι τρόποι ενός
τίμιου ανθρώπου.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Θα σε κάμω να κλαις, σου λέω.

ΚΑΡΙΩΝ

Χαρά στον άνθρωπο και στο χρησμό που σου έδωσε ο θεός.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τη Δήμητρα, δεν θα χαρείς για πολλή ώρα.

ΚΑΡΙΩΝ

Λοιπόν, αν δεν μιλήσεις, θα σε καθαρίσω κακήν κακώς.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Καλέ μου, αφήστε με ήσυχο!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι, ποτέ!

ΚΑΡΙΩΝ

(Για να τρομοκρατήσει τον Πλούτο)

Λοιπόν, αυτό που λέω είναι το καλύτερο, αφέντη.

Θα τον καθαρίσω πολύ άσχημα αυτόν τον άνθρωπο.

Θα τον πάω, αλήθεια, σε κανένα γκρεμό

και θα τον αφήσω και θα φύγω

για να πέσει από εκεί και να βγάλει το σβέρκο του.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ἀρπαξέ τον λοιπόν γρήγορα.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μη! Μη!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Θα μας πεις, λοιπόν;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μα αν μάθετε ποιος είμαι, ξέρω καλά πως κάτι κακό θα μου
κάνετε

και δε θα μ' αφήσετε να φύγω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τους θεούς, θα σ' αφήσουμε, αν το θέλεις εσύ.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Λοιπόν, αφήστε με πρώτα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Να, σ' αφήνουμε.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Ακούστε, λοιπόν. Γιατί, καθώς φαίνεται,
πρέπει να πω ό,τι ήμουν αποφασισμένος να κρατήσω μυστικό.

Εγώ, που λέτε, είμαι ο Πλούτος.

ΚΑΡΙΩΝ

Ε, αχρειότατε των ανθρώπων, είσαι ο Πλούτος και το
κρύβεις;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Εσύ είσαι ο Πλούτος μ' αυτά τα χάλια;
Ω Φοίβε Απόλλωνα και θεοί και δαίμονες και Δία,
τι λες μωρέ; Είσαι αλήθεια ο Πλούτος;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μάλιστα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αυτός ο ίδιος;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Αυτότατος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα για πες μου, από πού έρχεσαι και είσαι τόσο βρωμιάρης;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Έρχομαι από του Πατροκλή, που δεν πλύθηκε απ' τον καιρό
που γεννήθηκε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι αυτό το δυστύχημα πως το έπαθες; Για πες μου.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Ο Δίας μου το σκάρωσε από φθόνο των ανθρώπων.

Γιατί εγώ όταν ήμουν νέος τον φοβέρισα
πως θα πήγαινα μονάχα στους δίκαιους και στους σοφούς
και στους τίμιους.

Κι αυτός μου έβγαλε τα μάτια, για να μη διακρίνω
κανέναν απ' αυτούς.

Τόσο εκείνος φθονεί τους καλούς ανθρώπους.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και όμως μόνο απ' τους καλούς τιμάται και από τους
δίκαιους.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Σύμφωνοι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και δε μου λες, αν ξαναβρείς το φως σου όπως πρώτα,
θα φεύγεις μετά μακριά απ' τους κακούς;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Άκου, λέει!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και θα πηγαίνεις με τους δίκαιους;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Βεβαιότατα. Γιατί έχω πολύ καιρό να τους δω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Διόλου παράξενο, αφού ούτε εγώ τους βλέπω που έχω και τα μάτια μου.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Αφήστε με τώρα. Μάθατε πια τα δικά μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι δα! Ίσα ίσα που τώρα θα σε κρατήσω πιο πολύ.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Δεν το είπα εγώ πως θα μου γινόσαστε φόρτωμα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και συ, σε παρακαλώ, κάνε μου τη χάρη και μη μου φύγεις.

Γιατί δε θα βρεις, όσο κι αν ζητήσεις, άνθρωπο πιο
περιποιητικό από μένα,

μα το Δία, άλλος σαν κι εμένα δεν υπάρχει.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Όλοι τα ίδια λένε.

Μα όταν με πάρουν στ' αλήθεια και γίνουν πλούσιοι,
αυτοί δείχνουν την πιο μεγάλη κακία.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Έτσι είναι όπως το λες, μα δεν είναι όλοι κακοί.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μα το Δία, όλοι είναι ανεξαίρετα.

ΚΑΡΙΩΝ

Θα τον κάμω να ξεφωνήσει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Για να μάθεις τι καλά θα βρεις, αν μείνεις κοντά μας,

δώσε προσοχή ν' ακούσεις.

Ελπίζω, ναι, ελπίζω, με τη βοήθεια του θεού,

να σε απαλλάξω απ' αυτή την τύφλωση

και να σε κάμω να βλέπεις.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Ποτέ να μην το κάνεις αυτό. Δεν θέλω να ξαναβρώ το φως
μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τι λες, καλέ;

ΚΑΡΙΩΝ

Μωρέ αυτός είναι κακορίζικος από φυσικού του.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Λοιπόν, ξέρω πως ο Δίας, σαν τύχει να μάθει
πως κάναμε τέτοια τρέλλα, θα με τιμωρήσει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και μην δεν το κάνει αυτό τώρα,
που σ' αφήνει να γυρίζεις εδώ κι εκεί σκουντουφλώντας;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Δεν ξέρω. Μα εγώ τον φοβάμαι τρομερά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αλήθεια, ω δειλότατε απ' όλους τους ημίθεους;
Και νομίζεις πως η βασιλεία του Δία και οι κεραυνοί του
αξιίζουν τρεις οβολούς,
αν ξαναβρεις εσύ το φως σου, έστω και για λίγο διάστημα;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Α! Μην τα λες αυτά, κατεργάρη!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Για στάσου. Τώρα θα σου αποδείξω εσένα εγώ

πως από το Δία είσαι πιο δυνατός.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Για εμένα λες;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τον ουρανό. Λόγου χάρη, που βασίζεται
κι είναι αρχηγός των θεών ο Δίας;

ΚΑΡΙΩΝ

Πάνω στο χρήμα. Γιατί έχει πολλά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Για λέγε τώρα, ποιος του το δίνει το χρήμα;

ΚΑΡΙΩΝ

Αυτός εδώ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και για ποιον του προσφέρουν θυσίες; Όχι για τούτον;

ΚΑΡΙΩΝ

Και βέβαια ζητάνε να πλουτίσουν, είναι φανερό.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αυτός λοιπόν δεν είναι ο αίτιος,
κι εύκολα δεν θα μπορούσε να τα σταματήσει αυτά, αν
ήθελε;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μα πως;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γιατί κανείς απ' τους ανθρώπους δεν θα θυσίαζε πια,
ούτε βόδι, ούτε τηγανίτες, ούτε άλλο τίποτα, αν δεν
θέλεις εσύ.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Πως;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ρωτάς πως; Να, γιατί δε θα 'χει με τι ν' αγοράσει,
αν δε βρίσκεσαι εσύ να του δίνεις χρήματα.

Κι έτσι του Δία τη δύναμη,
αν σ' ενοχλήσει καθόλου,
θα την καταλύσεις μόνος σου.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Τι μου λες; Για το χατίρι μου του κάνουν θυσίες;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Έτσι λέω. Και μα το Δία, αν υπάρχει τίποτα λαμπρό
κι ωραίο ή νόστιμο στους ανθρώπους, για σένα γίνεται.
Γιατί όλα τα πράγματα εξαρτώνται από τον πλούτο.

ΚΑΡΙΩΝ

Έτσι κι εγώ για λίγα ψωρολεφτά έγινα δούλος, που λες,
γιατί δεν ήμουν βέβαια πλούσιος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι οι εταίρες δα, οι Κορίνθιες, όπως λένε,
αν τύχει κανένας φτωχός να τους πει κανένα λογάκι,
ούτε δίνουν προσοχή.

Μα αν είναι πλούσιος, αμέσως τον κάνουν παρέα.

ΚΑΡΙΩΝ

Και οι νέοι λένε πως το ίδιο κάνουν,
όχι για τους εραστές, αλλά για τα χρήματα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι οι καλοί νέοι, μα οι διεφθαρμένοι.
Οι καλοί βλέπεις δε ζητούν χρήματα.

ΚΑΡΙΩΝ

Αλλά τι ζητούν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άλλος ένα καλό άλογο, άλλος λαγωνικά.

ΚΑΡΙΩΝ

Γιατί ντρέπονται να ζητήσουν χρήματα
και σκεπάζουν με τα άλλα ονόματα την κακοήθειά τους.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι όλες οι τέχνες κι οι εφευρέσεις
για σένα έχουν βρεθεί από τους ανθρώπους.
Έτσι ο ένας κάνει τον τσαγγάρη καθιστός.

ΚΑΡΙΩΝ

Άλλος το χαλκωματή, άλλος τον ξυλουργό.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άλλος τον χρυσικό, αφού σου πάρει το χρυσάφι.

ΚΑΡΙΩΝ

Άλλος τον κλέφτη, μα τον Δία, κι άλλος το διαρρήκτη.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άλλος το λαναρά.

ΚΑΡΙΩΝ

Κι άλλος πλένει τομάρια.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άλλος κάνει τον βυρσοδέψη.

ΚΑΡΙΩΝ

Κι άλλος πουλάει κρεμμύδια.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και για σένα μαδάνε το μοιχό που τον πιάνουν πάνω στην
πράξη.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Πω πω ο δόλιος δεν τα σκέφτηκα ποτέ μου αυτά.

ΚΑΡΙΩΝ

Και μήπως γι' αυτόν δεν κορδώνεται της Περσίας ο
βασιλιάς;

Και μη δεν γίνεται γι' αυτόν η συνέλευση των δικαστών;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αμ, για πες μου, εσύ δεν γεμίζεις τα πλοία με πληρώματα;

ΚΑΡΙΩΝ

Και μη δεν τρέφει αυτός τους μισθοφόρους μας στην
Κόρινθο;

Και μη γι' αυτόν δεν θα τον πάρει ο διάολος τον Πάμφιλο;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αμ όχι και το Βελονοπώλη κοντά στον Πάμφιλο;

ΚΑΡΙΩΝ

Και μήπως για το χατίρι του δεν ξεφυσάει ο Αγύρριος;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αμ ο Φιλέψιος για σένα δε λέει τους μύθους; Και για σένα
δεν έγινε η συμμαχία

με τους Αιγυπτίους; Και για σένα δεν αγαπάει η Λαῖς το
Φιλωνίδη;

ΚΑΡΙΩΝ

Αμ ο πύργος του Τιμόθεου....

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

(Στον Καρίωνα)

Που να πέσει να σε πλακώσει...

(Στον Πλούτο)

Κι όλα τα πράγματα μη δε γίνονται για σένα;

Γιατί μόνος εσύ είσαι όλων η αιτία, και των κακών και των
καλών,

να το ξέρεις.

ΚΑΡΙΩΝ

Και νικάνε αλήθεια στους πολέμους
κάθε φορά, μονάχα εκείνοι που θα είσαι μαζί τους.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Εγώ, ένας και μόνος μπορώ να κάνω τόσα πράγματα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ναι μα τον Δία, κι απ' αυτά πολύ περισσότερα.
Τόσο που κανένας ποτέ δεν σ' έχει χορτάσει.
Όλα τ' άλλα, βλέπεις τα χορταίνει κανείς.

Τον έρωτα...

ΚΑΡΙΩΝ

Τα ψωμιά...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τη μουσική...

ΚΑΡΙΩΝ

Τους μεζέδες...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τις τιμές...

ΚΑΡΙΩΝ

Τις πίτες...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Την ανδραγαθία...

ΚΑΡΙΩΝ

Τα σύκα...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τη φιλοδοξία...

ΚΑΡΙΩΝ

Το κριθαρόψωμο...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τη στρατηγία...

ΚΑΡΙΩΝ

Τη φακή...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Εσένα όμως ποτέ κανένας δε σε χόρτασε, μα αν αποκτήσει
δεκατρία τάλαντα,

του ανάβει πιο πολύ ο καημός να έχει δεξαέξι.

Κι αν τα βάλει κι αυτά στο χέρι, θέλει σαράντα,
ή αλλιώς λέει πως τέτοια ζωή δεν υποφέρεται.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μου φαίνεται πως πολύ καλά τα λέτε οι δυο σας.

Μονάχα ένα φοβούμαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Για λέγε! Τι είναι αυτό;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Δεν ξέρω πώς να μεταχειρισθώ εγώ αυτή τη δύναμη,
που λέτε πως έχω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ναι, μα το Δία, καλά λένε όλοι πως είναι δειλότατος ο
πλούτος.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Κάθε άλλο, μονάχα κάποιος διαρρήκτης με συκοφάντησε.
Είχε τρυπώσει κάποτε στο σπίτι μου, μα δεν μπόρεσε τίποτα
να πάρει,
γιατί τα βρήκε όλα σφαιλισμένα,
κι έτσι την πρόνοιά μου την ονόμασε δειλία.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άφησέ τα τώρα, μην ανησυχείς καθόλου.

Γιατί αν σταθείς πρόθυμος να βοηθήσεις στην περίπτωση,
θα σε κάμω εγώ να βλέπεις πιο καλά κι από τον Λυγκέα.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Καλά, και πως θα μπορέσεις να το κάμεις αυτό, αφού είσαι
θνητός;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Έχω μια μεγάλη ελπίδα από όσα μου είπε ο ίδιος ο Φοίβος,
σείοντας τη μαντική δάφνη.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Ωστε κι αυτός είναι συνεργός;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Έτσι λέω.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Να έχουμε το νου μας.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Καλέ, μην ανησυχείς καθόλου.

Γιατί να ξέρεις καλά, κι αν πρόκειται να πεθάνω ακόμα,
εγώ με το χέρι μου θα τα εκτελέσω.

ΚΑΡΙΩΝ

Θα σε βοηθήσω κι εγώ, αν θέλεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι άλλοι πολλοί θα μας έρθουν σύμμαχοι, όλοι οι δίκαιοι
που δεν έχουν ψωμί.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Πω πω, κακούς συμμάχους μας είπες.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κάθε άλλο, μια που θα πλουτήσουν.

(Στον Καρίωνα)

Μα άντε τρέχα εσύ γρήγορα.

ΚΑΡΙΩΝ

Τι να κάνω; Λέγε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Φώναξε τους συναδέλφους μου τους γεωργούς

(θα τους βρεις ίσως στα χωράφια να βασανίζονται),

να 'ρθούν εδώ, για να πάρει ο καθένας τους ίσο μερίδιο με
μας

απ' αυτόν τον Πλούτο.

ΚΑΡΙΩΝ

Πάω αμέσως. Μα ας έρθει κανένας από μέσα
να πάρει αυτό το κομμάτι το κρέας που κρατάω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Φροντίζω εγώ γι' αυτό. Εσύ όμως τρέχα το γρηγορότερο.
Και συ, Πλούτε, που είσαι ο πιο δυνατός απ' όλους τους
ημίθεους,
έμπα εδώ μέσα μαζί μου.
Να, αυτό είναι το σπίτι που πρέπει σήμερα να το γεμίσεις
χρήματα
είτε δίκαια είτε άδικα.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μα στεναχωριέμαι πολύ να μπαίνω κάθε τόσο σε ξένο σπίτι.
Γιατί απ' αυτό ποτέ κανένα καλό δεν είδα.
Αν τύχει, αλήθεια, να μπω σε κανενός τσιγκούνη,
ευθύς με χώνει βαθιά μέσα στη γη.
Κι αν πάει κανένας καλός άνθρωπος φίλος του να του
ζητήσει
να του δώσει ένα μικρό ποσόν, σκίζει τα ρούχα του
πως δεν με είδε ποτέ του.
Αν τύχει πάλι σε παραλυμένου σπίτι να μπω,
με παραδίνει σε πόρνες και στα ζάρια
και σε λίγο με πετούν γυμνόν έξω απ' την πόρτα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γιατί δεν πέτυχες ποτέ κανέναν ισορροπημένο.

Τέτοιος εγώ στάθηκα πάντα.

Μου αρέσει να κάνω οικονομίες όσο κανένας,

μα και να ξοδεύω πάλι όταν χρειάζεται.

Μα ας μπούμε μέσα, επειδή θέλω να γνωρίσεις

και τη γυναίκα μου και το μοναχογιό μου,

που τον αγαπάω πάρα πολύ μετά από σένα.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Σε πιστεύω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γιατί να μη σου πει κανείς την αλήθεια;

ΚΑΡΙΩΝ

(Φωνάζοντας προς τους χωρικούς)

Ε! σεις, που έχετε φάει με τον αφέντη μου απ' τους ίδιους
βολβούς,

φίλοι μου και συμπολίτες και παλικάρια της δουλειάς,

ελάτε, κάνετε γρήγορα, δεν είναι καιρός για χάσιμο,

αλλά ήρθε η στιγμή να διορθώσουμε την κατάστασή μας.

ΧΟΡΟΣ

Μα δεν μας βλέπεις που ερχόμαστε πρόθυμα,

όσο μπορούν άνθρωποι που είναι πια αδύναμοι γέροντες;

Μα εσύ, φαίνεται, ζητάς να τρέξω,
προτού και να μου πεις για ποιο λόγο ο αφέντης σου με
φώναξε εδώ.

ΚΑΡΙΩΝ

Δε σου το λέω τόσην ώρα; Εσύ όμως δεν ακούς.
Να ο αφέντης μου λέει πως θα ζήσετε ευχαριστημένοι
και θα γλυτώσετε απ' την άχαρη και βασανισμένη ζωή που
ζείτε.

ΧΟΡΟΣ

Μα τι και πως συμβαίνει το πράγμα αυτό που λέει;

ΚΑΡΙΩΝ

Ήρθε κουβαλώντας εδώ ένα γέρο, κακομοίρη, λιγδιάρη,
καμπούρη, ελεεινό, ζαρωμένο, καραφλό, φαφούτη,
και μου φαίνεται, μα τον ουρανό, πως έχει και σπασμένη
μέση.

ΧΟΡΟΣ

Ω εσύ που μας φέρνεις χρυσά νέα, τι μας λες;
Για ξαναπές μου τα. Γιατί δείχνουν τα λόγια σου
πως αυτός εκεί ήρθε φορτωμένος χρήματα.

ΚΑΡΙΩΝ

Εγώ είπα πως ήρθε φορτωμένος γεροντικές αρρώστιες.

ΧΟΡΟΣ

Μήπως σου πέρασε η ιδέα πως θα μας κοροϊδεύεις
και θα τη γλιτώσεις χωρίς ζημιά,
και μάλιστα αφού κρατάω μαγκούρα;

ΚΑΡΙΩΝ

Έτσι λοιπόν με παίρνετε πως είμαι παλιάνθρωπος,
και νομίζετε πως κανένα σωστό δεν είπα;

ΧΟΡΟΣ

Για δες τον κατεργάρη που προσβλήθηκε!
Τα πόδια σου όμως φωνάζουν αϊ! αϊ!
κι αποζητούν τη φάλαγγα και τα χτυπήματα.

ΚΑΡΙΩΝ

Τώρα που έχεις το ένα πόδι μέσα στο λάκκο,
σου έπεσε και σένα ο κλήρος να δικάσεις κι εσύ δεν πας.
Ο Χάρος σου έχει δοσμένο το εισιτήριό σου.

ΧΟΡΟΣ

Να σκάσεις! Τι αδιάντροπος κι αχρείος άνθρωπος είσαι
να κοροϊδεύεις τον κόσμο,
κι ακόμα να μην θέλεις να μας πεις
για ποιο λόγο με φώναξε εδώ ο αφέντης σου.

Σ' εμάς που, ενώ είμαστε πολύ κουρασμένοι,
δίχως να πάρουμε ανάσα, πρόθυμα ήρθαμε εδώ,
αφήνοντας στο πέρασμά μας ένα σωρό ρίζες και βολβούς.

ΚΑΡΙΩΝ

Ωραία, δε σας το κρύβω περισσότερο.
Να, τον Πλούτο, καημένοι, ήρθε κι έφερε ο αφέντης μου,
που θα σας κάμει πλούσιους.

ΧΟΡΟΣ

Στ' αλήθεια, όλοι εμείς θα γίνουμε πλούσιοι;

ΚΑΡΙΩΝ

Μα τους θεούς, σαν τον Μίδα, αν αποκτήσετε και γαϊδουριού
αυτιά.

ΧΟΡΟΣ

Πόσο χαίρομαι κι ευχαριστιέμαι, και θέλω να χορέψω απ' τη
χαρά μου,
αν τα λες αλήθεια αυτά.

ΚΑΡΙΩΝ

Να έτσι μου έρχεται να φωνάξω, τον Κύκλωπα να μιμηθώ,
και να σας κουβαλήσω σαν κοπάδι,
χοροπηδώντας.

Μα ελάτε μικρά μου, φωνάζετε συχνά,

βελάζετε σκοπούς σαν πρόβατα και σαν τράγοι βρωμισμένοι,
κι ακολουθάτε πρόθυμα.

Γιατί θα φάτε όλοι καλά.

ΧΟΡΟΣ

Κι εμείς εδώ θα πάρουμε από πίσω, φωνάζοντας,
τον Κύκλωπα, βελάζοντας,
κι όταν σε βρούμε σένα τον λιγδιάρη
με σακούλι γεμάτο δροσερά αγριολάχανα
και τύφλα στο μεθύσι να πέφτεις να κοιμηθείς,
εμείς παίρνοντας ένα μεγάλο αναμμένο μυτερό παλούκι
θα σου βγάλουμε το μάτι.

ΚΑΡΙΩΝ

Κι εγώ την Κίρκη που φτιάχνει τα μάγια
και τους συντρόφους του Φιλωνίδα κάποτε στην Κόρινθο
τους έκανε να πιστέψουν πως τάχα είναι γουρούνια,
για να φάνε ζυμωμένη ακαθαρσία, και τους τη ζύμωνε η
ίδια,
αυτήν θα μιμηθώ σ' όλα της τα καμώματα.
Και σεις γρυλίζοντας από ευχαρίστηση
ακολουθάτε τη μητέρα, σαν γουρουνάκια

ΧΟΡΟΣ

Λοιπόν, εσένα την Κίρκη που φτιάχνεις τα μάγια
και τις μαγγανείες

και μαγαρίζεις τους συντρόφους
θα σε πιάσουμε με ευχαρίστηση
και κάνοντας το γιο του Λαέρτη θα σε κρεμάσουμε
και θα σου αλείψουμε με ακαθαρσίες τη μύτη σαν του
τράγου.
Και συ σαν τον Αρίστυλλο με μισανοιγμένο στόμα θα λες:
Ακολουθάτε τη μητέρα, σαν γουρουνάκια.

ΚΑΡΙΩΝ

Ελάτε τώρα, ας αφήσουμε πια τ' αστεία,
εσείς πάρτε άλλο ύφος, κι εγώ πάω τώρα κρυφά
να κοιτάξω να πάρω απ' τον αφέντη λίγο ψωμί και κρέας να
μασήσω
κι ύστερα κουραζόμαστε πάλι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Να σας πω "καλώς ήλθατε", ω συμπολίτες,
είναι παλιός πια ο λόγος και μπαγιάτικος.
Εγώ σας λέω το "ως ευ παρέστητε" που ήρθατε τόσο πρόθυμα
και γρήγορα και όχι βαρετά.
Να μου είσθε και στα άλλα βοηθοί
να μην πάθει αλήθεια τίποτα ο θεός.

ΧΟΡΟΣ

Έννοια σου. Θα με δεις και θα λες πως βλέπεις τον Άρη.
Γιατί θα ήταν φοβερό, ενώ για τρεις οβολούς

σπρωχνόμαστε κάθε τόσο στη συνέλευση,
και ν' αφήσω εγώ άλλον να πάρει αυτόν τον Πλούτο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μπα! Βλέπω κι αυτόν τον Βλεψίδημο να έρχεται εδώ.
Από το βάδισμά του και τη βία, φαίνεται πως κάτι έχει
μάθει.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μα τι τρέχει λοιπόν; Από πού και πως πλούτισε ξαφνικά ο
Χρεμύλος;

Δεν το πιστεύω. Και όμως βγήκε λόγος πολύς, μα τον
Ηρακλή,

απ' αυτούς που κάθονται στα κουρέια,

πως έγινε ξαφνικά πλούσιος.

Μα τούτο ακριβώς μου φαίνεται παράξενο,
πως σαν καλός άνθρωπος φωνάζει και τους φίλους του.

Αυτό που κάνει δεν το συνηθίζει ο τόπος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Θα σου τα πω χωρίς να σου κρύψω τίποτα.

Μα τους θεούς, Βλεψίδημε, είμαστε πιο καλά από χτες,
ώστε μπορείς να λάβεις μέρος, γιατί και συ είσαι φίλος.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Αλήθεια λοιπόν έγινες πλούσιος όπως το λένε;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δηλαδή θα είμαι σε λίγο, αν θέλει ο θεός.

Γιατί υπάρχει κάτι... υπάρχει κάποιος κίνδυνος στο ζήτημα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Σαν τι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Να...

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Τέλειωνε τι θες να πεις επί τέλους;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αν το καταφέρουμε, θα είμαστε ευτυχισμένοι για πάντα.

Μα αν αποτύχουμε, πάμε χαμένοι τελείως.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Αυτή η δουλειά μου φαίνεται ύποπτη και δεν μ' αρέσει.

Απ' τη μια μεριά να γίνεται ξαφνικά κανείς πλούσιος

κι απ' την άλλη να φοβάται.

Αυτά είναι χαρακτηριστικά ανθρώπου

που δεν έχει κάμει καμιά καθαρή δουλειά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Καμιά καθαρή δουλειά;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Θα έρχεσαι, μα τον Δία, από το ναό του θεού,
απ' όπου θα έχεις κλέψει ασήμι και χρυσάφι,
και τώρα ίσως το έχεις μετανιώσει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Απόλλωνα, φύλαξέ με! Εγώ ποτέ, μα τον Δία.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Άφησε τα λόγια, καλέ μου. Εγώ είμαι βέβαιος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μη βάζεις καθόλου τέτοιες σκέψεις στο μυαλό σου γι'ά μένα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Αλίμονο! Κανείς δεν κάνει καμιά τίμια δουλειά,
μα όλοι είναι υποδουλωμένοι στο κέρδος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μου φαίνεται, μα την Δήμητρα, πως δεν είσαι στα καλά σου.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Πόσο άλλαξε και στους τρόπους που είχε πρωτύτερα!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τρελάθηκες, αγαπητέ μου, μα τον Ουρανό!

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μα ούτε το βλέμμα του δεν το κρατάει ατάραχο
και δείχνει φανερά πως έχει κάμει κάποια κατεργαριά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ξέρω τι φλυαρείς εσύ. Νομίζεις πως κάτι έκλεψα και πας
για μερίδιο.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Εγώ για μερίδιο; Σε τι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα δεν είναι όπως τα λες. Κάτι άλλο συμβαίνει.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μη δεν έκλεψες αλλά λήστεψες;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν ξέρεις τι λες.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Θέλεις να πεις πως δεν εζημίωσες κανέναν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Εγώ, κανέναν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Ω Ηρακλή! Που να κρυφτεί κανένας!

Ακούς να μη θέλει να πει την αλήθεια!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα εσύ με κατηγορείς, προτού μάθεις περί τίνος πρόκειται.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Εγώ, φίλε μου, αναλαμβάνω με λίγα έξοδα να τ' αποκρύψω

πριν να τα μάθει η πόλη,

κλείνοντας το στόμα των ρητόρων με χρήματα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ναι, ναι, είμαι βέβαιος, μα τους θεούς,

πως σαν φίλος θα ξοδέψεις τρεις μνες

και θα γράψεις δώδεκα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Βλέπω κάποιον να κάθεται κάτω απ' το βήμα του δικαστηρίου

κρατώντας δαδί ικετήριο,

μαζί με τα παιδιά του και τη γυναίκα του,
και δεν θα διαφέρει καθόλου
από τους Ηρακλείδες του Παμφίλου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι, κακομοίρη μου. Παρά μόνο το ότι εγώ τους τίμιους
και τους έξυπνους και τους γνωστικούς ακριβώς
θα κάμω πλούσιους.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Τι λες, καλέ; Τόσα πολλά έχεις κλεμμένα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ουφ μπελάδες που βρήκα! Θα με πνίξεις.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Εσύ δα θα πνιγείς μοναχός σου, καθώς μου φαίνεται.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν νομίζω, μια που έχω τον Πλούτο, κακέ άνθρωπε.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Εσύ τον Πλούτο; Ποιον Πλούτο;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τον ίδιο το θεό.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Και που είναι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μέσα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Που;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Στο σπίτι μου.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Στο σπίτι σου;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μάλιστα.

ΒΛΕΨΙΑΔΗΣ

Δεν πας στον κόρακα; Ο Πλούτος στο σπίτι σου;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τους θεούς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Αλήθεια λες;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αλήθεια.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Κάνεις όρκο στην Εστία;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τον Ποσειδώνα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Τον θαλασσινό λες;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αν είναι άλλος Ποσειδών, αυτόν τον άλλον.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Και δεν τον στέλνεις και σε μας τους φίλους;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα δεν εφτάσαμε ακόμα εκεί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Τι δηλαδή; Δεν είναι ώρα για διανομή;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι, μα τον Δία, μα πρέπει πρώτα...

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Τι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Να τον κάμουμε να βλέπει.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Ποιον να βλέπει; Για λέγε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τον Πλούτο, να βλέπει όπως έβλεπε πρώτα, με κάποιον τρόπο.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μα είναι αληθινά τυφλός;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τον Ουρανό.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Δε παραξενεύομαι λοιπόν που δεν ήρθε ποτέ σε μένα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αν θέλουν οι θεοί, θα έρθει τώρα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Δεν θα πρέπει να φωνάξουμε κανένα γιατρό;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και ποιος γιατρός είναι σήμερα στην πόλη;
Αφού ούτε τα κέρδη τους είναι τίποτα ούτε και η τέχνη.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Για να σκεφτούμε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα δεν υπάρχει κανείς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Έτσι μου φαίνεται κι εμένα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα τον Δία, όπως έλεγα εγώ απ' την αρχή,
το καλύτερο είναι να τον βάλω να κοιμηθεί στου Ασληπιού.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Καλά λες, αλήθεια, μα τους θεούς. Μη χάνεις καιρό λοιπόν,
μόνο τέλειωνε, κάνε κάτι τι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα να, πηγαίνω.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Γρήγορα, γρήγορα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αυτό κάνω κι εγώ.

(Μπαίνει στη σκηνή η Πενία)

ΠΕΝΙΑ

Βρε παλιανθρώποι, κακορίζικοι, που τολμάτε έργο θρασύ κι
ανόσιο

και παράνομο, που πάτε;

Που; Γιατί φεύγετε; Πως δε στέκεστε;

ΒΛΕΨΙΑΔΗΣ

Θεούλη μου!

ΠΕΝΙΑ

Τώρα να σας ξεμπερδέψω εγώ κακήν κακώς.

Γιατί αυτό που τολμήσατε να κάνετε δεν υποφέρεται
και όμοιο κανείς άλλος ποτέ δεν έκαμε ούτε θεός ούτε
άνθρωπος.

Και γι' αυτό πάει, χαθήκατε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και ποια είσαι εσύ; Γιατί μου φαίνεσαι χλωμή.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μπορεί να είναι καμιά Ερινύα από τραγωδία.
Για δες, κοιτάζει με τρόπο μανιακό και πολύ τραγικό;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα δεν έχει δάδες.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Λοιπόν, κλάψτε την.

ΠΕΝΙΑ

Ποια νομίζετε πως είμαι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Καμιά ξενοδόχα ή αυγουλού. Γιατί αλλιώς δεν θα ξεφώνιζες
έτσι,

χωρίς να σου έχουμε κάμει τίποτα.

ΠΕΝΙΑ

Έτσι ε; Και μήπως δε μου κάματε το μεγαλύτερο κακό,
αφού ζητάτε να με διώξετε απ' όλη τη χώρα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και δε σου μένει το βάραθρο; Μα θα έπρεπε να μας πεις
αμέσως

ποια είσαι.

ΠΕΝΙΑ

Είμαι εκείνη που θα σας τιμωρήσω σήμερα, γιατί ζητάτε
να μ' αφανίσετε απ' εδώ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μπα; Μην είσαι η ταβερνιάρισσα της γειτονιάς
που με γελάει πάντα στο μέτρημα;

ΠΕΝΙΑ

Εγώ είμαι η Φτώχεια που κάθομαι μαζί σας πολλά χρόνια.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Ω Απόλλωνα βασιλιά και θεοί, που να τρυπώσει κανείς;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ε συ, τι κάνεις; Ε, δειλότατο ζώο, δε μένεις εδώ;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Κάθε άλλο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δε μένεις; Δυο άντρες εμείς, να φοβόμαστε μια γυναίκα;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Γιατί αυτή είναι η Πενία, κακομοίρη, που πουθενά στη γη
δε βρίσκεται ζώο απ' αυτή πιο τρομερό.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Στάσου σε παρακαλώ, στάσου.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Εγώ, ποτέ, μα τον Δία.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και όμως, άκου που σου το λέω, θα κάνουμε έργο φοβερό
το χειρότερο απ' όλα, αν αφήνοντας κάπου έρημο το θεό,
φύγουμε, φοβισμένοι απ' αυτήν, αν δεν αντισταθούμε.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Και σε ποια όπλα ή δύναμη να βασιστούμε;

Για ποιον θώρακα και ποιαν ασπίδα

δε βάζει ενέχυρο αυτή η άθλια;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κάμε καρδιά. Γιατί μονάχος ο θεός εκείνος
ασφαλώς θα νικήσει τις φοβέρες της.

ΠΕΝΙΑ

Τολμάτε και να μουρμουρίζετε, καθάρματα,
που σας έπιασα επ' αυτοφώρω να κάνετε τρομερό έγκλημα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και συ, που κακό χρόνο νάχεις, τι ήρθες και μας βρίζεις
χωρίς να σε πειράξουμε καθόλου;

ΠΕΝΙΑ

Και νομίζετε πως καθόλου, μα τους θεούς,
δε με πειράζετε,
αφού πολεμάτε να κάνετε τον Πλούτο να ξαναβλέπει;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και τι σε πειράζουμε μ' αυτό εσένα,
αφού καλό ζητάμε να κάμουμε σε όλους τους ανθρώπους;

ΠΕΝΙΑ

Και τι καλό ζητάτε εσείς;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τι καλό; Πρώτα πρώτα να βγάλουμε εσένα έξω απ' την Ελλάδα.

ΠΕΝΙΑ

Να βγάλετε εμένα έξω; Και τι μεγαλύτερο κακό νομίζετε πως θα κάνατε στους ανθρώπους;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τι; Το μεγαλύτερο κακό θα ήταν να ξεχάσουμε ό,τι έχουμε στο νου να κάνουμε.

ΠΕΝΙΑ

Ε λοιπόν, γι' αυτό το ζήτημα θέλω πρώτα πρώτα να μιλήσω. Και αν μεν αποδείξω πως μονάχη εγώ είμαι η αιτία όλων των καλών σε σας, και πως εξ αιτίας μου ζείτε,

πάει καλά.

Αλλιώς κάνετε ό,τι σας αρέσει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και τολμάς, να τα λες αυτά εσύ, αχρειότατη;

ΠΕΝΙΑ

Μάλιστα, και συ άκουσε να μάθεις. Μπορώ πολύ εύκολα να σου αποδείξω πως πέφτεις εντελώς έξω, αν λογαριάζεις να κάμεις πλούσιους

τους τίμιους ανθρώπους.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ω μαστίγια και ξύλα, δεν έρχεστε να με βοηθήσετε;

ΠΕΝΙΑ

Μη στενοχωριέσαι και μη φωνάζεις πριν ακούσεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και ποιος μπορεί να μη φωνάζει, αλίμονο, ακούγοντας
τέτοια;

ΠΕΝΙΑ

Όποιος είναι γνωστικός.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και τι ποινή να σου γράψω αν χάσεις τη δίκη;

ΠΕΝΙΑ

Ό,τι θέλεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Πολύ καλά.

ΠΕΝΙΑ

Αν την χάσετε όμως, τα ίδια κι εσείς πρέπει να πάθετε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Σου φαίνονται αρκετοί λοιπόν είκοσι θάνατοι;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Γι' αυτήν, ναι. Μα για μας αρκούνε δύο.

ΠΕΝΙΑ

Θα την πάθετε δίχως άλλο. Γιατί τι σωστό μπορεί κανείς ν'
αντιτάξει πια;

ΧΟΡΟΣ

Ε, τώρα πρέπει να πείτε καμιά γνωστική κουβέντα,
για να τη νικήσετε αυτήν στη λογομαχία.
Και με κανένα τρόπο να μην υποχωρήσετε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Εγώ νομίζω, και σ' όλους επίσης τούτο είναι γνωστό,
πως δίκιο είναι οι τίμιοι άνθρωποι να ευτυχούν
και το αντίθετο βέβαια να παθαίνουν οι παλιάνθρωποι και
οι άθεοι.
Αυτό λοιπόν εμείς που το είχαμε καημό, το βρήκαμε επι
τέλους,
ώστε να ληφθεί απόφαση όμορφη, σπουδαία και χρήσιμη.
Γιατί, αν ο Πλούτος τώρα ξανάβρει το φως του
και δε γυρίζει τυφλός,

θα πηγαίνει στους καλούς ανθρώπους και δεν θα τους αφήνει
πια,

μα και θα φεύγει μακριά απ' τους παλιάνθρωπους
και τους άθεους.

Κι έτσι θα τους κάμει όλους να γίνουν τίμιοι
και ν' αποκτήσουν πλούτη σίγουρα
και να σέβονται τα θεία.

Λοιπόν, ποιος θα μπορούσε να βρει καλύτερο απ' αυτό
για τους ανθρώπους;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Κανείς. Εγώ μπαίνω μάρτυρας γι' αυτό
και αυτήν εδώ μην τη ρωτάς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γιατί η ζωή, όπως είναι τώρα σε μας τους ανθρώπους,
ποιος δε νομίζει πως είναι παραλογισμός;
Αφού πολλοί απ' τους ανθρώπους που είναι κατεργαρέοι,
έχουνε πλούτη που με αδικίες τα μάζεψαν.
Κι άλλοι πολλοί που είναι τιμιότατοι, δυστυχούν
και πεινούνε
και τον πιο πολύ καιρό μαζί σου είναι.
Λοιπόν, εγώ λέω πως, αν ο Πλούτος τα σταματήσει αυτά
ξεναβρίσκοντας το φως του,
άλλος κανένας τρόπος δεν υπάρχει να προσφέρει
στους ανθρώπους μεγαλύτερα καλά.

ΠΕΝΙΑ

Μα γέροι μου, που ευκολότερα από οποιονδήποτε άλλον
μπορεί να σας πείσει κανείς πως δεν είστε στα καλά σας,
συντρόφοι οι δυο σας στη φλυαρία και στην τρέλλα,
αν γινόταν αυτό που ζητάτε εσείς,
δεν πιστεύω να είναι για το καλό σας.

Γιατί αν ο Πλούτος ξαναϊδεί πάλι και μοιράσει ίσα
κομμάτια
τον εαυτό του,
ούτε τέχνη, ούτε εφεύρεση καμιά θα μελετούσε κανένας
απ' τους ανθρώπους.

Κι όταν τα χάσετε αυτά τα δύο,
ποιος θα θελήσει να κάνει τον χαλκουργό,
ή το ναυπηγό, ή να ράβει, ή να φτιάχνει τροχούς,
ή να κάνει τον τσαγκάρη, ή να φτιάχνει τούβλα,
ή να πλένει, ή να βυρσοδεψεί, ή αφού με αλέτρια
σχίσει το έδαφος της γης να θερίσει της Δηούς τον καρπό,
αν σας είναι εύκολο να ζείτε αργοί
παραμελώντας όλα αυτά;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Λες ανοησίες.

Γιατί όλα όσα μας αράδιασες τώρα θα τα κάνουν οι δούλοι.

ΠΕΝΙΑ

Και που θα τους βρεις τους δούλους;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Θα τους αγοράσουμε με χρήματα βέβαια.

ΠΕΝΙΑ

Και πες μου πρώτα πρώτα ποιος θα είναι αυτός που θα
πουλάει,

αφού θα έχει κι εκείνος χρήματα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κανένας έμπορος που θα ήθελε να κερδίσει,
ερχόμενος από τη Θεσσαλία εκ μέρους δολίων δουλεμπόρων.

ΠΕΝΙΑ

Μα πρώτα απ' όλα δεν θα υπάρχει κανένας
ούτε δουλέμπορος, σύμφωνα με το λόγο βέβαια που εσύ λες.

Γιατί ποιος πλούσιος θα θελήσει

κινδυνεύοντας τη ζωή του να κάνει αυτό το έργο;

Ωστε εσύ ο ίδιος θ' αναγκαστείς να οργάνεις και να
σκάβεις

και να κάνεις τις άλλες δουλειές,

και θα περάσεις τη ζωή σου πολύ πιο βασανισμένα από τώρα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Στο κεφάλι σου να πέσουν όσα λες.

ΠΕΝΙΑ

Κοντά στα άλλα, δεν θα μπορείς, ούτε σε κρεβάτι να κοιμηθείς,

γιατί δεν θα υπάρχουν κρεβάτια.

Ούτε και σε στρωσίδια, γιατί ποιος θα θελήσει να υφάνει,

όταν έχει χρήματα;

Ούτε να ραντίσεις με μυρουδιές τη νύφη

που θα φέρεις στο σπίτι σου,

ούτε ξοδεύοντας να τη στολίσεις με χρωματιστά

και πλουμιστά φορέματα.

Λοιπόν, κατά τι θα είσαι πλουσιώτερος,

όταν θα στερείσαι όλα αυτά;

Εξ αιτίας μου όμως εύκολα βρίσκεις όλα όσα χρειάζεσαι.

Γιατί εγώ κάθομαι σαν κυρά και αναγκάζω

τον τεχνίτη για τη χρεία του και τη φτώχεια του

να ψάχνει να βρει από πού θα ζήσει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα εσύ τι άλλο καλό μπορείς να μας δώσεις

παρά εγκαύματα από τη φωτιά του λουτρού

και γκρίνιες από γριές κι από παιδιά που πεινάνε;

Όσο για τις ψείρες και τα κουνούπια και τους ψύλλους,

είναι τόσο πολλά,

που δεν λέγεται, κι αυτά βουίζοντας γύρω από το κεφάλι

σ' ενοχλούν και σε ξυπνούν και σου λένε:

"Θα πεινάς, μα σήκω επάνω".

Κοντά σ' αυτά, αντί για ρούχο να έχεις κανένα κουρέλι.

Κι αντί κρεβάτι μια στοίβα σχοίνους γεμάτη κοριούς,

που δεν αφήνουν να κοιμηθούν όσους πλαγιάζουν.

Και αντί για στρωσίδι μια σάπια ψάθα.

Και για προσκέφαλο μια μεγάλη πέτρα για ν' ακουμπάς το κεφάλι.

Και να τρως αντί ψωμί βλαστάρια από μολόχες

και για κριθαρόψωμο φύλλα από λιγνορόπανα,

και αντί για σκαμνί να έχεις τον πάτο σπασμένης στάμνας

και για σκάφη μια πλευρά πιθαριού, κι αυτή ραγισμένη.

Μήπως τυχόν σε παριστάνω πως είσαι η αιτία καλών

σε όλους τους ανθρώπους;

ΠΕΝΙΑ

Μα εσύ δε μιλάς για τη δική μου ζωή.

Μας έλεγες για τη ζωή των ζητιάνων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα αλήθεια, λέμε πως η φτώχεια είναι η αδελφή της ανέχειας.

ΠΕΝΙΑ

Σεις το λέτε, που λέτε και πως ο Διονύσιος είναι σαν το θρασύβουλο.

Μα εμένα η ζωή ούτε είναι, μα τον Δία, ούτε θα γίνει σαν κι αυτή.

Γιατί η ζωή του ζητιάνου, που λες εσύ, είναι να ζει χωρίς
να έχει τίποτα,

ενώ του φτωχού είναι να ζει με οικονομίες και να κοιτάζει
τη δουλειά του,

και να μην του περισσεύει μεν τίποτα, μα και τίποτα να
μην του λείπει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τι ευτυχισμένη, μα τη Δήμητρα, που παράστησες τη ζωή του,

αφού με όλες τις οικονομίες και τους κόπους του

δεν θα αφήσει ούτε για να τον θάψουν!

ΠΕΝΙΑ

Κοιτάς να περιπαίζεις και να κάνεις τον έξυπνο, κι όχι να
μιλάς σοβαρά,

γιατί δεν ξέρεις πως εγώ φτιάχνω καλύτερους άντρες απ'
τον Πλούτο

και στο μυαλό και στη μορφή.

Αλήθεια, όσοι είναι κοντά σ' αυτόν έχουν ποδάγρα

και είναι κοιλαράδες και χοντροπόδαροι και παχείς μέχρις
αηδίας.

Ενώ κοντά σε μένα είναι λυγεροί, με μέση δαχτυλίδι

και στους εχθρούς φοβεροί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Από την πείνα ίσως θα τους κάνεις τη μέση δαχτυλίδι.

ΠΕΝΙΑ

Για τη σωφροσύνη τους τώρα λοιπόν θα μιλήσω
και θα σε μάθω πως μαζί μου κατοικεί η σεμνότης,
ενώ ο Πλούτος έχει χαρακτηριστικό τη διαφθορά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ε, βέβαια, πολύ σεμνό είναι να κλέβει κανείς
και να κάνει το διαρρήκτη.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Να μα τον Δία, αφού πρέπει να μην τον παίρνουν είδηση,
πως δεν είναι σεμνός;

ΠΕΝΙΑ

Για συλλογίσου λοιπόν στις πολιτείες τους ρήτορες
που, όταν μεν είναι φτωχοί, φέρνονται τίμια στο δήμο
και στην πολιτεία,
μα όταν πλουτίσουν από τα δημόσια χρήματα,
στη στιγμή γίνονται άδικοι,
και το λαό επιβουλεύονται και το δήμο πολεμάνε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Α, όσο γι' αυτούς καθόλου δεν λες ψέματα,
κι ας είσαι μεγάλη κουτσομπόλα.
Μολαταύτα κι έτσι θα σε πάρει ο διάβολος,
και μην το πάρεις απάνω σου που είπες μιαν αλήθεια,

αφού ζητάς να μας πείσεις πως είναι καλύτερη
η φτώχεια από τον πλούτο.

ΠΕΝΙΑ

Κι εσύ δεν μπορείς σ' αυτό να με αντικρούσεις,
αλλά φλυαρείς και κοπιάζεις μάταια.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τότε πως σε αποφεύγουν όλοι;

ΠΕΝΙΑ

Γιατί τους κάνω καλύτερους. Μπορεί κανείς να το καταλάβει
άριστα

από τα παιδιά.

Αποφεύγουν αλήθεια τους γονιούς,
που θέλουν το μεγαλύτερο καλό γι αυτά.

Τόσο δύσκολο πράγμα είναι
να διακρίνει κανείς τι τον συμφέρει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ωστε λες πως ο Δίας δεν διακρίνει σωστά ποιο είναι
το καλύτερο, αφού κι εκείνος κρατάει τον πλούτο!

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Κι αυτήν εδώ μας τη στέλνει σ' εμάς.

ΠΕΝΙΑ

Ε! σεις που έχετε κι οι δυο τσιμπλιαρικά μυαλά
με παμπάλαιες αλήθεια τσίμπλες,
ο Δίας ασφαλώς είναι φτωχός,
κι αυτό θα στο δείξω αμέσως ολοφάνερα.
Να, αν ήταν πλούσιος,
αυτός που κάνει τους Ολυμπιακούς αγώνες,
όπου μαζεύει τακτικά όλους τους Έλληνες κάθε πέντε
χρόνια,
θ' ανακήρυσσε τους νικητές απ' τους αθλητές,
στεφανώνοντάς τους με στεφάνι από αγριελιά;
Κι όμως θα έπρεπε μάλλον με χρυσό, να τους στεφάνωνε
αν ήταν πλούσιος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ε, με τούτο βέβαια φανερώνει πως εκτιμάει τον πλούτο
εκείνος.
Γιατί το εξοικονομεί, και δεν θέλει να τον ξοδέψει τίποτα
απ' αυτόν,
και στεφανώνοντας με μασκαραλίκια τους νικητές
κρατάει τον πλούτο για τον εαυτό του.

ΠΕΝΙΑ

Πράγμα πολύ χειρότερο από τη φτώχεια ζητάς να του
κολλήσεις,
αν, αφού είναι πλούσιος, είναι τόσο σφιχτοχέρης
και φιλοχρήματος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Που να σε κόψει ο Δίας,
αφού σε στεφανώσει με αγριελιάς στεφάνι!

ΠΕΝΙΑ

Και τολμάτε ν' αντιλέγετε πως δεν έχετε
εσείς όλα τα καλά εξαιτίας της Φτώχειας;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Απ' την Εκάτη μπορούμε να μάθουμε
αν ο πλούτος ή η φτώχεια είναι καλύτερο.
Λοιπόν, αυτή λέει πως όσοι τον έχουν και είναι πλούσιοι,
προσφέρουν δείπνο κάθε μήνα,
και οι φτωχοί τ' αρπάζουν πριν να τ' ακουμπήσουν χάμω.
Μα σύρε στα κομμάτια και μη πεις πια τίποτα,
γιατί και αν με πείσεις δεν θα με πείσεις.

ΠΕΝΙΑ

Ω Αργεΐτες, ακούστε τι λέει!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τον Πάυσωνα το σύντροφό σου να φωνάξεις.

ΠΕΝΙΑ

Τι να κάνω η δύστυχη;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Να πας στα τσακίδια το γρηγορότερο μακριά μας.

ΠΕΝΙΑ

Και που να πάω;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Στον αγύριστο. Μα μην αργείς, έλα ξεμπέρδεψε.

ΠΕΝΙΑ

Κι όμως, εσείς πάλι θα με φωνάξετε να έρθω εδώ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τότε να ρθεις. Μα τώρα ξεκουμπίσου. Γιατί εγώ προτιμάω
να είμαι πλούσιος και να σ' αφήσω εσένα να κλαις
χτυπώντας το κεφάλι σου.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Μα τον Δία, εγώ θέλω λοιπόν να είμαι πλούσιος
και να γλεντάω με τα παιδιά μου και τη γυναίκα μου,
κι αφού λουστώ να βγαίνω γυαλιστερός από το λουτρό
και ν' αδιαφορώ για τους τεχνίτες και τη φτώχεια.

(Φεύγει η Πενία)

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αυτή η αχρεία μας έφυγε επί τέλους.

Και τώρα οι δυο μας, πάμε να ξαπλώσουμε το θεό το
γρηγορότερο,

στο ναό του Ασκληπιού.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ

Και μη χασομεράμε, μήπως μας έρθει κανένας πάλι
και μας εμποδίσει να κάμουμε ό,τι λογαριάζουμε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ε, δούλε Καρίωνα,

πρέπει να βγάλεις έξω τις κουβέρτες

και να φέρεις κι αυτόν τον Πλούτο,

όπως είναι πρεπούμενο,

και τ' άλλα όσα είναι μέσα ετοιμασμένα.

ΚΑΡΙΩΝ

Γερόντοι μου, που λίγες μπουκιές ψωμί σα κουτάλια
φτιαγμένες

στην εορτή των Θησείων έχετε βουτήξει στο ζουμί,

τι τύχη που είχατε,

τι ευτυχισμένοι που είσαστε,

σεις και οι άλλοι, όσοι είναι τίμιοι.

ΧΟΡΟΣ

Τι ευχάριστο συμβαίνει καλέ μου άνθρωπε, στους φίλους
σου;

Γιατί φαίνεσαι πως φέρνεις κάποια καλή είδηση.

ΚΑΡΙΩΝ

Ο αφέντης μου είναι ευτυχέστατος,

μα πιο πολύ ο ίδιος ο Πλούτος.

Γιατί από τυφλός που ήταν βγήκε με ολάνοιχτα τα μάτια,

που λάμπουν οι κόρες τους,

επειδή βρήκε καλό γιατρό τον Ασκληπιό.

ΧΟΡΟΣ

Τα λόγια σου με γεμίζουν χαρά και μου έρχεται να φωνάξω.

ΚΑΡΙΩΝ

Και πρέπει να χαίρεστε πάρα πολύ μάλιστα.

ΧΟΡΟΣ

Θα φωνάξω ζήτη του Ασκληπιού που έχει τα καλά παιδιά

και είναι μεγάλη παρηγοριά για τους ανθρώπους.

ΓΥΝΑΙΚΑ ΧΡΕΜΥΛΟΥ

Μπα! Τι φωνές είναι αυτές; Να σημαίνουν καμιά καλή
είδηση;

Γιατί αυτό ποθώντας τόση ώρα κάθομαι μέσα
καρτερώντας τούτον εδώ.

ΚΑΡΙΩΝ

Γρήγορα γρήγορα, φέρε κρασί, κυρά, να πιείς και συ.

Σ' αρέσει δα πολύ να το κάνεις αυτό.

Γιατί σου φέρνω όλα τα καλά μαζεμένα.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Και που ναι τα;

ΚΑΡΙΩΝ

Τώρα θα μάθεις απ' όσα θα σου πω.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Τελείωνε λοιπόν γρήγορα ό,τι έχεις να πεις επί τέλους.

ΚΑΡΙΩΝ

Άκου λοιπόν, γιατί εγώ θα σου αραδιάσω όλες τις φασαρίες
από τα πόδια μέχρι το κεφάλι.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Α! Όχι στο κεφάλι μου!

ΚΑΡΙΩΝ

Ούτε τα καλά που έχουν γίνει;

ΓΥΝΑΙΚΑ

Για τις φασαρίες σου μιλάω.

ΚΑΡΙΩΝ

Μόλις φτάσαμε γρήγορα γρήγορα στο ναό,
κουβαλώντας τον άνθρωπο που τότε ήταν πολύ δυστυχισμένος,
μα τώρα είναι μακάριος και ευτυχισμένος πιο πολύ από κάθε
άλλον,
πρώτα τον πήγαμε στη θάλασσα και ύστερα τον λούσαμε.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα τον Δία, θα καλοπέρασε γέρος άνθρωπος
να τον λούσετε στην κρύα θάλασσα.

ΚΑΡΙΩΝ

Υστερα τραβήξαμε για το ναό.
Αφού θυσιάσαμε επάνω στο βωμό τις μελόπιττες
και τις προσφορές στη φλόγα του μαύρου Ηφαίστου,
πλαγιάσαμε τον Πλούτο, όπως συνηθίζεται,
και ο καθένας μας στρώσαμε μια στοίβα φύλλα.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Είχαν πάει κι άλλοι να παρακαλέσουν το θεό;

ΚΑΡΙΩΝ

Ήταν κι ένας Νεοκλείδης που είναι μεν τυφλός,
μα στην κλεψιά ξεπέρασε τους ανοιχτομάτηδες.
Μα ήταν κι άλλοι πολλοί που είχαν διάφορες αρρώστειες.
Όταν λοιπόν ο ιερέας του θεού σβήνοντας τα λυχνάρια
μας συνέστησε να κοιμηθούμε και μας είπε,
αν ακούσουμε κανένα θόρυβο, να σωπαίνουμε,
και πλαγιάσαμε ήσυχα.
Μα εγώ δεν μπορούσα να κλείσω μάτι.
Μ' ενοχλούσε ένα τσουκάλι με κουρκούτι
που ήταν λίγο πιο πέρα απ' το κεφάλι κάποιας γριούλας
κι επιθυμούσα τρομερά να πάω κοντά του.
Έπειτα, καθώς σήκωσα τα μάτια,
βλέπω τον ιερέα να βουτάει τις τηγανίτες
και τα σύκα πάνω από την ιερή τράπεζα.
Και ύστερα έφερε βόλτα όλους γύρω τους βωμούς,
μήπως είχε απομείνει καμιά μελόπιττα,
κι έπειτα τα αγίασε αυτά που βρήκε
χώνοντάς τα σε ένα σακκούλι.
Έτσι εγώ νομίζοντας πως είναι πολύ θεάρεστο
να κάμω κι εγώ το ίδιο,
σηκώνομαι και πάω στο τσουκάλι με το κουρκούτι.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Βρε ελεεινότητα, και δε φοβήθηκες το θεό;

ΚΑΡΙΩΝ

Μα τους θεούς, φοβήθηκα μη με προλάβει
και πάει αυτός στο τσουκάλι στεφανοφορεμένος.
Βλέπεις, ο ιερέας του μου είχε γίνει παράδειγμα
πρωτύτερα.

Η γριούλα μόλις άκουσε τον κρότο που έκαμα,

άπλωσε το χέρι (στο τσουκάλι),

μα τότε εγώ σφύριξα και τη δάγκασα,

σαν να ήμουν φίδι φουσκομάγουλο.

Αυτή αμέσως τράβηξε πίσω το χέρι,

σκεπάστηκε και κάθισε ακίνητη

και ξεφυσούσε απ' το φόβο της σα γάτα.

Κι εγώ τότε πια ρούφηξα μεγάλη ποσότητα από το κουρκούτι,

κι όταν χόρτασα, πήγα και ξαναπλάγιασα.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Κι ο θεός δεν είχε έρθει;

ΚΑΡΙΩΝ

Όχι ακόμα. Κι ύστερα έκαμα κάτι που είναι για γέλια.

Λοιπόν, την ώρα που ζύγωσε ο θεός,

απόλυσα ένα πολύ δυνατό ξεφύσημα.

Βλέπεις η κοιλιά μου ήταν φουσκωμένη.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Και βέβαια θα σε σιχάθηκε γι' αυτό αμέσως.

ΚΑΡΙΩΝ

Α, μπα! Μονάχα η Ιασώ που ερχόταν από πίσω του

κοκκίνησε

και η Πανάκεια γύρισε αλλού το πρόσωπο κρατώντας τη μύτη της.

Γιατί η αποφορά μου μύριζε λιβάνι.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Κι εκείνος τι έκανε;

ΚΑΡΙΩΝ

Μα τον Δία, ούτε έδωσε σημασία.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Θέλεις να πεις τάχα πως ο θεός είναι αναίσθητος;

ΚΑΡΙΩΝ

Όχι μα τον Δία τέτοιο πράγμα,
μόνο πως είναι κοπροφάγος.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Έλα, ανόητε!

ΚΑΡΙΩΝ

Ύστερα εγώ αμέσως σκεπάστηκα φοβισμένος,
κι εκείνος έφερε ολόγυρα ήσυχα ήσυχα
εξετάζοντας όλους τους αρρώστους.
Έπειτα ένα παιδί του έφερε ένα πέτρινο γουδί
κι ένα γουδοχέρι κι ένα κουτί.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Πέτρινο;

ΚΑΡΙΩΝ

Όχι, μα το Δία, δεν ήταν πέτρινο το κουτί.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Κι εσύ πως το είδες, βρε κακοχρόνο νάχεις,
αφού λες πως ήσουν σκεπασμένος.

ΚΑΡΙΩΝ

Απομέσα απ' το σκέπασμά μου,
γιατί είχε όχι λίγες τρύπες, μα το Δία.
Πρώτα πρώτα για το Νεοκλείδη
άρχισε να τρίβει ένα φάρμακο για κατάπλασμα
κι έβαλε τρία κεφάλια σκόρδα τηνιακά,
έπειτα τα κοπάνισε μέσα στο γουδί,
ανακατώνοντας μαζί γάλα από σκιλλοκρέμμυδα και σχίνο.

Ύστερα αφού τα μούσκεψε με σφήττιο ξίδι,
του μπλάστρωσε τα βλέφαρα, γυρίζοντάς τα ανάποδα,
για να πονέσει πιο πολύ.

Και κείνος κλαίγοντας και φωνάζοντας
πετάχτηκε για να φύγει.

Μα ο θεός γελώντας του είπε:

"Εδώ τώρα κάθησε μπλαστρωμένος,
για να σ' εμποδίσω να κάνεις ψεύτικους όρκους στη
συνέλευση".

ΓΥΝΑΙΚΑ

Πόσο αγαπάει την πόλη ο θεός, και τι σοφός που είναι!

ΚΑΡΙΩΝ

Ύστερα πήγε και κάθισε δίπλα στον Πλούτωνα
και πρώτα του έπιασε το κεφάλι,
έπειτα παίρνοντας μια καθαρή πετσέτα,
του σκούπισε τα βλέφαρα.

Και η Πανάκεια με ένα κόκκινο πανί
του σκέπασε το κεφάλι και όλο το πρόσωπο.

Κατόπιν ο θεός σφύριξε.

Βγήκανε λοιπόν δυο φίδια απ' το ναό,
πελώρια στο μάκρος.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Πω πω, θεούλη μου!

ΚΑΡΙΩΝ

Αυτά χώθηκαν ήσυχα κάτω απ' το κόκκινο πανί
κι έγλειφαν τα βλέφαρα, καθώς μου φαινόταν.

Και πριν να πιείς κυρά μου,

δέκα ποτήρια κρασί,

ο Πλούτος σηκώθηκε απάνω και έβλεπε.

Κι εγώ χτύπησα παλαμάκια απ' τη χαρά μου
και ξύπνησα τον αφέντη.

Κι ο θεός αμέσως έγινε άφαντος

κι αυτός και τα φίδια

μέσα στο ναό.

Κι όσοι ήταν κοντά του πλαγιασμένοι

να 'βλεπες πως φιλούσαν τον Πλούτο

κι όλη τη νύχτα αγρύπνησαν,

όσο που έφεξε η μέρα.

Εγώ δόξαζα το θεό πάρα πολύ,

που έκαμε γρήγορα τον Πλούτο να βλέπει,

και τον Νεοκλείδη τον στράβωσε περισσότερο.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Πόσο μεγάλη δύναμη έχεις,

αφέντη βασιλιά Ασκληπιέ!

Μα για πες μου, που είναι ο Πλούτος;

ΚΑΡΙΩΝ

Έρχεται. Μα τον έχει περικυκλώσει κόσμος αμέτρητος.
Γιατί όσοι ήσαν πρωτύτερα τίμιοι και δεν είχανε πολλά
τον αγκάλιαζαν και του έσφιγγαν το χέρι
απ' τη χαρά τους.

Και οι πλούσιοι, όσοι είχαν μεγάλη περιουσία
που δεν την είχαν αποκτήσει με τον κόπο τους,
ζάρωναν τα φρύδια και κατσούφιαζαν μαζί.
Εκείνοι ακολουθούσαν από πίσω στεφανοφορεμένοι,
γελώντας και φωνάζοντας χαρούμενα.

Κι οι γέροι χτυπούσαν τα παπούτσια τους
με ρυθμικά βήματα.

Μα ελάτε όλοι πέρα για πέρα μ' ένα λόγο
χορεύετε και σαλτοκοπάτε και χοροπηδάτε
γιατί κανείς σαν μπαίνετε στο σπίτι
δε θα σας πει πως ψωμί δε βρίσκεται στο σακκούλι.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα την Εκάτη, κι εμένα μου έρχεται να σε στεφανώσω
με αρμάθα φουρνιστά ψωμιά για τις καλές ειδήσεις που
έφερες.

ΚΑΡΙΩΝ

Όχι ακόμα, μη βιάζεσαι, γιατί οι άντρες
φτάσαν κιόλας στην πόρτα.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Καλά λοιπόν, εγώ πάω μέσα να φέρω καλούδια
να ρίξουμε για το καλό στα μάτια
που έρχονται σαν νεοαγορασμένοι δούλοι.

ΚΑΡΙΩΝ

Κι εγώ πάω να τους υποδεχθώ εκείνους.

(Μπαίνει ο Πλούτος θεραπευμένος)

ΠΛΟΥΤΟΣ

Και προσκυνάω πρώτα τον Ήλιο,
έπειτα τη δοξασμένη γη της σεβαστής Παλλάδας,
κι όλη τη χώρα του Κέκροπα που με δέχτηκε.
Ντρέπομαι δα για εκείνο που έπαθα,
που δίχως να έχω ιδέα συναναστρεφόμενα τέτοιους
ανθρώπους,
ενώ εκείνους που άξιζαν να τους κάνω παρέα τους απέφευγα,
χωρίς να ξέρω τι μου γίνεται.

Τι έπαθα ο δόλιος!

Γιατί βέβαια ούτε εκείνα ούτε τούτα έκανα σωστά.
Μα όλα αυτά τώρα εγώ τ' αναποδογυρίζω πάλι
και θα δείξω στο εξής σ' όλους τους ανθρώπους
πως άθελά μου πρόσφερνα τον εαυτό μου στους κακούς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Άει στα σκουπίδια! Τι βάσανο είναι αυτοί οι φίλοι που
φυτρώνουν στη στιγμή,

μόλις κανένας ευτυχίσει.

Σου τσιμπούν, καλέ, και σου κόβουν τα ρούχα,

δείχνοντας ο καθένας την αγάπη του.

Εμένα που λες, και ποιος δεν με χαιρέτησε;

Τι πλήθος από γέρους δεν με περικύκλωσε στην αγορά;

ΓΥΝΑΙΚΑ

Ω πολυαγαπημένε μου άνθρωπε,

και συ και συ χαίρετε.

Έλα τώρα, κατά το έθιμο,

να σου χύσω αυτά τα καλούδια στο κεφάλι.

ΠΛΟΥΤΟΣ

Όχι, όχι. Γιατί μια που μπήκα στο σπίτι την πρώτη φορά

και ξαναβρήκα το φως μου,

δεν είναι σωστό να γίνω αφορμή

για έξοδα παρά μάλλον για έσοδα.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Έτσι λοιπόν, δε θα δεχτείς τα καλούδια;

ΠΛΟΥΤΟΣ

Μέσα, κοντά στην εστία, όπως είναι συνήθεια.

Έτσι θα ξεφύγουμε και τη γελοία σκηνή.

Γιατί δεν αρμόζει στον ποιητή
να ρίχνει στους θεατές σύκα και καλούδια
και μ' αυτά να τους αναγκάζει να γελάνε.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Πολύ σωστά μιλάς. Να ο Δεξίνικος αυτός σηκώθηκε κιόλας
ν' αρπάξει τα σύκα.

ΚΑΡΙΩΝ

(Μονολογώντας)

Τι ωραίο που είναι, αδελφέ μου,
να ζει κανείς ευτυχισμένος,
και μάλιστα χωρίς να ξοδεύει τίποτα από τα δικά του.
Που λες, σωρός τα καλά στο σπίτι μας πλάκωσαν ξαφνικά,
χωρίς ν' αδικήσουμε κανέναν.
[Τόσο γλυκό πράγμα είναι αλήθεια να έχει κανείς χρήματα]
Το αμπάρι είναι γεμάτο άσπρο αλεύρι
και τα λαγήνια από μαύρο κρασί μοσχάτο.
Όλα μας τα σεντούκια είναι γεμάτα
ασήμι και χρυσάφι
που να χάνεις το νου σου.

Και το πηγάδι ξέχειλο από λάδι
και τα δοχεία γεμάτα μόσχο
και το ανώγι σύκα.
Κάθε αγγείο και πιατέλλα και τσουκάλι
έγινε χάλκινο.
Και οι παιλοτσανάκες για τα ψάρια
πήγαινε να δεις, ασημένιες.
Άφησε το φανάρι μας
που έγινε ξαφνικά φιλντισένο.
Κι εμείς οι δούλοι παίζουμε μονά-ζυγά χρυσούς στατήρες
και σκουπιζόμαστε όχι με λιθάρια πια, αλλά με
σκορδόφυλλα,
έτσι για λούσο, κάθε φορά.
Και τώρα ο αφέντης μέσα θυσιάζει σαν άρχοντας
γουρούνα και τραγί και κριάρι
στεφανοφορεμένα.
Κι εμένα μ' έδιωξε ο καπνός.
Μου ήταν αδύνατο να μείνω μέσα,
γιατί μου έτσουζε τα βλέφαρα.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Παιδάκι μου, ακολούθησέ με να πάμε στο θεό.

ΚΑΡΙΩΝ

Ε! Ποιος είναι αυτός που έρχεται;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Άνθρωπος άλλοτε δυστυχής και τώρα ευτυχισμένος.

ΚΑΡΙΩΝ

Φανερό πως είσαι και συ απ' τους τίμιους καθώς φαίνεται.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μάλιστα.

ΚΑΡΙΩΝ

Ε, και τι θέλεις;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Στο θεό έρχομαι, γιατί μου έστειλε μεγάλα καλά.

Εγώ, που λες, είχα απ' τον πατέρα μου

μεγάλη περιουσία

και βοηθούσα όσους φίλους είχαν ανάγκη,

νομίζοντας πως έτσι πρέπει να κάνει κανείς στη ζωή.

ΚΑΡΙΩΝ

Και βέβαια θα έφαγες γρήγορα τα χρήματα.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ακριβώς.

ΚΑΡΙΩΝ

Έτσι λοιπόν ύστερα δυστύχησες.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ναι. Μα εγώ νόμιζα πως εκείνους που είχα ευεργετήσει

στην ανάγκη τους

τους έκαμα φίλους στ' αλήθεια σταθερούς,

αν βρισκόμουνα ποτέ σε ανάγκη.

Μα αυτοί άλλαζαν δρόμο κι έκαναν πια πως δεν με βλέπουν.

ΚΑΡΙΩΝ

Και σε περιγελούσαν δίχως άλλο.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ακριβώς. Τα παλιόρρουχά μου, βλέπεις, με κατέστρεψαν.

Μα όχι πια τώρα.

Γι' αυτό κι εγώ έρχομαι εδώ για να προσκυνήσω το θεό,

όπως είναι σωστό.

ΚΑΡΙΩΝ

Και το σκέπασμα που κουβαλάει μαζί σου αυτό το παιδί,

τι δουλειά έχει με το θεό;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Να το αφιερώσω κι αυτό, έρχομαι, στο θεό.

ΚΑΡΙΩΝ

Μήπως μυήθηκες μ' αυτό στα μεγάλα μυστήρια της Ελευσίνας;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Όχι, παρά τουρτούριζα με δαύτο δεκατρία χρόνια.

ΚΑΡΙΩΝ

Και τα παπούτσια;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μαζί κρυώνανε κι αυτά.

ΚΑΡΙΩΝ

Λοιπόν, τα έφερες κι αυτά να τ' αφιερώσεις;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ναι, μα το Δία.

ΚΑΡΙΩΝ

Α! Σπουδαία δώρα φέρνεις του θεού!

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Αλίμονό μου ο δύστυχος,

χάθηκα ο δόλιος,
και τρεις φορές δύστυχος και τέσσερις και πέντε και
δώδεκα

και δέκα χιλιάδες φορές.

Αλί μου, αλί!

Τι μεγάλη ατυχία μ' έχει τυλίξει!

ΚΑΡΙΩΝ

Απόλλων, υπερασπιστή και θεοί προστάτες,

τι κακό να έχει πάθει ο άνθρωπος;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Και μη δεν έπαθα τώρα συμφορές,

αφού έχασα ό,τι είχα στο σπίτι μου εξ αιτίας του θεού
αυτού,

που πάλι θα ξανατυφλωθεί, αν δεν χάθηκε η δικαιοσύνη;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μου φαίνεται πως κάπως καταλαβαίνω τι συμβαίνει.

Μας ήρθε ένας άνθρωπος που δυστυχάει,

μα φαίνεται πως είναι κάλπικο νόμισμα.

ΚΑΡΙΩΝ

Τότε, μα τον Δία, δίκαια έχει καταστραφεί.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Που είναι, που είναι αυτός που υποσχόταν
πως μονάχος του θα μας έκανε όλους πλούσιους ευθύς,
αν ξανάβρισκε το φως του όπως πρωτύτερα;
Κι αυτός πολύ περισσότερο κατέστρεψε μερικούς.

ΚΑΡΙΩΝ

Και ποιον κατέστρεψε λοιπόν;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Εμένα εδώ.

ΚΑΡΙΩΝ

Μην ήσουν απ' τους κατεργάρηδες και τους διαρρήκτες;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Μα τον Δία, λοιπόν δεν είσθε καθόλου στα καλά σας,
και δίχως άλλο εσείς θα μου έχετε πάρει τα πράγματα.

ΚΑΡΙΩΝ

Ω Δήμητρα, με τι θράσος μας ήρθε ο συκοφάντης!

Ολοφάνερα πεθαίνει της πείνας.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Εσύ να πας τρέχοντας στην αγορά το γρηγορώτερο.

Εκεί, ενώ θα σε στρεβλώνουν απάνω στον τροχό,

θα αναγκασθείς να πεις τις κατεργαριές που έχεις κάμει.

ΚΑΡΙΩΝ

Θα σε πάρει ο διάβολος.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μα τον Δία, τον σωτήρα, πρέπει να δοξάζεται πολύ ο θεός
αυτός

απ' όλους τους Έλληνες, αν εξοντώσει κακήν κακώς τους
συκοφάντες.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Αλίμονό μου ο δύστυχος. Μα και συ με κατατρέχεις

που είσαι συνένοχος;

Και βέβαια είσαι,

γιατί που βρήκες αυτό το φόρεμα;

Εγώ χθες σε είδα και φορούσες ένα παλιόρουχο.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Καθόλου δε σε φοβάμαι, γιατί φορά αυτό το δαχτυλίδι

που τ' αγόρασα μια δραχμή απ' τον Εύδαμο.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα δεν κάνει για δάγκωμα συκοφάντη!

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Και δεν είναι αναίδειες μεγάλες αυτά ;
Εσείς κοροϊδεύετε και δεν είπατε τι κάνετε εδώ πέρα.

Γιατί δεν ήρθατε εδώ για καλό.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα το Δία, όχι για δικό σου καλό, για να ξέρεις.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Να μα τον Δία, θα δειπνήσετε από τα δικά μου πράγματα.

ΚΑΡΙΩΝ

Που να σκάσεις, αλήθεια, συ κι ο μάρτυράς σου, χωρίς να
φας τίποτε.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Αρνείσθε; Μέσα είναι, αχρειότατοι,
ένα σωρό κομμάτια παστόψαρα και ψημένα κρέατα.

Μμμμ...!

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Βρε κακορίζικε, τι μυρίζεσαι;

ΚΑΡΙΩΝ

Τσως το κρύο, μ' αυτό το τριβώνιο που φορεί.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Μα υποφέρονται όλα αυτά λοιπόν, ω Δία και θεοί,
να προσβάλλουν αυτοί εμένα;

Αχ, πως θλίβομαι που δυστυχώ,
αφού είμαι τίμιος και καλός πολίτης!

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Εσύ τίμιος και καλός πολίτης;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Όσο κανέννας άλλος.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ε, τότε, απάντησέ μου σε ό,τι σε ρωτήσω.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Τι πράγμα;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Είσαι γεωργός;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Για τόσο τρελλό με περνάς;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μήπως έμπορος;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ναι, έτσι λέω πως είμαι, όταν είναι ανάγκη.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Αμ τότε; Έμαθες καμιά τέχνη;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Όχι μα τον Δία.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Λοιπόν πως κι από πού ζούσες,

αφού δεν έκανες τίποτα;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Φροντίζω για όλες τις υποθέσεις,

τις δημόσιες και τις ιδιωτικές.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Εσύ; Και πως σου ήρθε;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Κάνω το σύμβουλο του κόσμου.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Και πως μπορεί να είσαι τίμιος εσύ, παλιοκλέφτη,
αφού γίνεσαι μισητός για δουλειές που δεν είναι δικές
σου;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Και δεν είναι δική μου δουλειά να ευεργετώ την πόλη,
ανόητε, όσο μπορώ;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Και ευεργεσία είναι να χώνεις παντού τη μύτη σου;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Και βέβαια, όταν υποστηρίζει κανείς τους κειμένους
νόμους,

και δεν επιτρέπει σε κανέναν να τους παραβεί.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Καλά, και δεν έχει η πολιτεία δικαστές
ορισμένους να φροντίζουν γι' αυτό;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Και ποιος κάνει τις μηνύσεις;

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Όποιος θέλει.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ε, αυτός είμαι εγώ.

Ωστε στη δικαιοδοσία μου υπάγονται οι υποθέσεις της
πολιτείας.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μα το Δία, αχρείο προστάτη βέβαια έχει η πολιτεία.

Και δεν σ' αρέσει να κάθεται ήσυχος και να ζεις
ξέγνοιαστος;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Μ' αυτό που λες εσύ είναι ζωή προβάτου,
όταν δεν υπάρχει στο βίο καμιά απασχόληση.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ούτε θα μπορούσες να αλλάξεις γνώμη;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ούτε, κι αν μου έδινες τον ίδιο τον Πλούτο
και του Βάττου το σίλφιο.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Βγάλε αμέσως το πανωφόρι σου.

ΚΑΡΙΩΝ

Ε! Σε σένα το λέει.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ύστερα βγάλε τα παπούτσια σου.

ΚΑΡΙΩΝ

Σε σένα τα λέει όλα αυτά.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ε! Ας έλθει από σας κοντά μου εδώ όποιος θέλει.

ΚΑΡΙΩΝ

Να εγώ είμαι εδώ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Αλίμονό μου ο δύστυχος, με γδύνουν μέρα μεσημέρι.

ΚΑΡΙΩΝ

Ωστε έχεις την αξίωση να μασάς χώνοντας τη μούρη σου σε
ξένες δουλειές;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Βλέπεις τι μου κάνει; Σε βάζω μάρτυρα γι' αυτό.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Μα έφυγε εκείνος που τον είχες για μάρτυρα.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ωιμέ! Έμεινα μόνος...

ΚΑΡΙΩΝ

Τι φωνάζεις τώρα;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Ωιμέ και πάλι ωιμέ!

ΚΑΡΙΩΝ

Δώσε μου εσύ το ρούχο σου, για να ντύσω τούτον εδώ
το συκοφάντη.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Όχι δα. Το έχω ταμένο πια στον Πλούτο.

ΚΑΡΙΩΝ

Και που καλύτερα θ' ανατεθεί παρά στους ώμους ενός
παλιανθρώπου

και διαρρήκτη;

Τον Πλούτο πρέπει να τον στολίζουμε με σεμνά φορέματα.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Και τα παπούτσια τι να τα κάνουμε; Για πες μου.

ΚΑΡΙΩΝ

Αυτά στο μέτωπο τούτου εδώ σαν σε αγριελιά

θα του τα καρφώσω τώρα αμέσως.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

Φεύγω γιατί ξέρω πως είμαι πολύ πιο αδύναμος από εσάς.

Μα αν βρω κανένα σύντροφο, έστω κι από συκιάς ξύλο να
είναι,

τούτον το δυνατό θεό θα σου τον κάμω εγώ σήμερα

να καταδικασθεί, διότι παραβιάζει κατάφορα

με το έτσι θέλω τη δημοκρατία,

δίχως τη συγκατάθεση της βουλής

ούτε της συνέλευσης.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ

Α, ναι, μια που περπατάς φορώντας την αρματωσιά μου,

τρέχα στο λουτρό

κι εκεί στάσου μπροστά μπροστά

και ζεσταίνου.

Γιατί κι εγώ έτσι στεκόμουν κάποτε.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα ο λουτράρης, πιάνοντάς τον, θα τον πετάξει έξω από την
πόρτα,

γιατί μόλις τον δει θα καταλάβει πως είναι κάλπικος.

Και τώρα ας μπούμε εμείς μέσα, για να προσκυνήσεις το
θεό.

(Φεύγουν. Μια γερόντισσα πλησιάζει το σπίτι του Χρεμύλου)

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Καλοί μου νέοι,
τάχα στο σπίτι φτάσαμε αληθινά
του καινούργιου αυτού θεού,
ή μήπως χάσαμε τελείως το δρόμο;

ΧΟΡΟΣ

Μάθε πως βρίσκεσαι στην πόρτα του,
κοριτσόπουλό μου,
γιατί σαν κοριτσόπουλο ρωτάς.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Αν φωνάξω λοιπόν να βγει κανένας απ' το σπίτι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν χρειάζεται, γιατί εγώ από μέσα έχω βγει.
Μα θα έπρεπε να πεις για ποιο σκοπό ήρθες.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Έχω πάθει συμφορές και αδικίες, χρυσό μου.
Να, απ' τον καιρό που άρχισε ο θεός αυτός να βλέπει,
μου έκανε τη ζωή ανυπόφορη.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μπα! Τι συμβαίνει; Μην είσαι και συ συκοφάντρια
μέσα στις γυναίκες;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Εγώ; Θεός φυλάξοι!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μήπως κληρώθηκες για να δικάζεις και δεν το έκανες;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Κοροϊδεύεις εσύ, μα εγώ καίγομαι, ολόκληρη η κατακαημένη.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν μας λες επί τέλους τι καΐλα είναι αυτή που έχεις;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Άκου λοιπόν. Είχα φίλο ένα παλικάρι.

Φτωχό ήταν, μα καλοφτιαγμένο κι όμορφο και καλό παιδί.

Σε ό,τι το χρειαζόμουν εγώ, όλα μου τα έκανε όμορφα και
καλά.

Κι εγώ πάλι ό,τι του ζητούσε του το έδινα για τον κόπο
του.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και σαν τι σου ζητούσε συνήθως;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Όχι μεγάλα πράγματα.

Γιατί με ντρεπόταν τρομερά.

Έτυχε να μου ζητήσει είκοσι δραχμές για φόρεμα,

ή και οχτώ για παπούτσια.

Και για τις αδελφές του με παρακαλούσε

να τους αγοράσω κανένα πουκάμισο.

Και για τη μάνα του κανένα φορεματάκι.

Έτυχε να χρειαστεί και τέσσερις μεδίμνους σιτάρι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Α, βέβαια, δεν είναι πολλά, μα τον Απόλλωνα,

αυτά που μας είπες και είναι φανερό πως σε ντρεπόταν.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Κι αυτά όμως, έλεγε, πως δεν τα ζητάει για τα χάρδια του,

παρά από αγάπη, για να με θυμάται φορώντας ρούχα από
εμένα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μ' αυτός ο άνθρωπος σ' αγαπάει φοβερά!

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Κι όμως τώρα δεν έχει την ίδια γνώμη ο σιχαμένος,

μα πάρα πολύ άλλαξε.

Γιατί, όταν του έστειλα αυτήν την πίτα και τους άλλους
μεζέδες,

που είναι μέσα στο πιάτο,
και του μήνυσα πως το βράδυ θα πάω...

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τι σου έκαμε, για πες μου.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Μου τα γύρισε πίσω, και μαζί κι αυτή τη γαλατόπιττα,
για να μην ξαναπατήσω ποτέ πια στο σπίτι του.
Και επιπλέον μου μήνυσε διώχνοντάς τον απεσταλμένο μου
πως "μια φορά ήταν δυνατοί οι Μιλήσιοι".

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Είναι φανερό πως δε σου φέρθηκε άσχημα.
Αφού πλούτισε, δεν του αρέσει πια η φακή.
Πρωτίτερα όμως απ' τη φτώχεια του τα έτρωγε όλα.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Κι όμως πρωτίτερα κάθε μέρα, μα τις θεές,
ερχόταν πολλές φορές στο σπίτι μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γιατί φοβόταν μην πεθάνεις;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Όχι καλέ, παρά γιατί λαχταρούσε
ν' ακούσει μονάχα τη φωνή μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δηλαδή να πάρει κανένα δώρο.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Έτσι, μα τον Δία, αν μ' έβλεπε λυπημένη,
με φώναζε χαϊδευτικά παπάκι και πιτσούνι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι ύστερα θα σου ζητούσε να του πάρεις παπούτσια.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Και στα μεγάλα μυστήρια, μα τον Δία,
που ήμουν απάνω στο αμάξι,
επειδή με κοίταξε κάποιος,
μ' έδερνε γι' αυτό το λόγο όλη μέρα.
Τόσο πολύ ζηλότυπος ήταν ο νέος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Του άρεσε, καθώς φαίνεται, να τρώει μονάχος.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Και μου έλεγε πως έχω ωραιότατα χέρια.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όσες φορές του έδιναν τις είκοσι δραχμές.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Και μου έλεγε πως μοσχοβολάει το δέρμα μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Αν τον κερνούσες θάσιο κρασί, φυσικά, μα το Δία.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Και πως το βλέμμα μου είναι γλυκό και χαριτωμένο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν ήταν κουτό το παιδί,

παρά ήξερε να τραγανίζει τα λεφτά μιας γριάς.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Λοιπόν, αυτά, φίλε μου, δεν τα κάνει καλά ο θεός,
αν και λέει πως βοηθάει πάντα όσους αδικούνται.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και τι να κάμει; Για πες και θα το κάμει.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Δίκιο είναι, μα τον Δία, ν' αναγκάσει αυτόν που τόσες
χάρες είδε από μένα

να μου τις ανταποδώσει πάλι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και δεν σου τις ανταπέδιδε καθημερινά τη νύχτα;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Μα μου έλεγε πως ποτέ δεν θα με παρατήσει, όσο ζω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Σωστά. Τώρα δεν σ' έχει πια για ζωντανή.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Αχ, έλειψα απ' τον καημό, χρυσό μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Δεν είναι απ' αυτό, μα έχεις σαπίσει, καθώς μου φαίνεται.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Από δαχτυλίδι θα μπορούσες να με περάσεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ναι, αν ήταν το δαχτυλίδι σαν κοσκινόγυρος.

(Φαίνεται μια φιγούρα που πλησιάζει)

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Μπα! Αυτό το παλικάρι που κοντοζυγώνει
είναι εκείνο που κατηγορούσα προ ολίγου.
Φαίνεται πως έχει πιει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Έτσι φαίνεται. Γιατί περπατάει έχοντας στεφάνια και δάδα.

ΝΕΑΡΟΣ

Γεια χαρά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Σε σένα το λέει.

ΝΕΑΡΟΣ

Παλιά μου φιλενάδα, γρήγορα έχεις ασπρίσει,
μα τον Ουρανό.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Αχ! Πως με προσβάλλει έτσι την κακομοίρα!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Φαίνεται πως έχει πολύν καιρό να σε δει.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Τι πολύ καιρό, καημένε,
που χτες ήταν στο σπίτι μου;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ωστε έπαθε το αντίθετο απ' ό,τι παθαίνουν οι πολλοί.
Θέλω να πω, όταν είναι πιωμένος,
φαίνεται πως βλέπει καθαρότερα.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Α, μπα, μα έτσι πάντα έχει άσχημους τρόπους.

ΝΕΑΡΟΣ

Ω Ποσειδώνα θαλασσινέ
και θεοί των γηρατειών,
πόσες ζαρούλες έχει στο μούτρο της!

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Αχ! αχ! Μη μου φέρνεις κοντά τη δάδα!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Βέβαια, έχει δίκιο. Γιατί, αν την αγγίξει έστω και μια
σπίθα,

θα την κάψει σαν ξερό κλαδί από ελιά.

ΝΕΑΡΟΣ

Θέλεις να παίξουμε λίγο;

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Που, καημένε;

ΝΕΑΡΟΣ

Εδώ. Πάρε καρύδια.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Τι παιχνίδι;

ΝΕΑΡΟΣ

Πόσα δόντια έχεις;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα, εγώ να σου πω. Έχει τρία ίσως τέσσερα.

ΝΕΑΡΟΣ

Πλήρωνε! Έναν τραπεζίτη έχει μονάχα.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Μου φαίνεται πως δεν είσαι στα καλά σου
να με κοροϊδεύεις έτσι μπροστά σε τόσους άντρες!

ΝΕΑΡΟΣ

Καλό θα σου έκανε αυτό!

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όχι, δα, γιατί τώρα όπως είναι κάτι τρώγεται,
μα αν της ξεπλύνει κανείς τούτο το φτιασίδι,
θα δεις ζωηρότατες τις ζάρες του προσώπου.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Σα γέρος που είσαι μου φαίνεται πως έχεις τρελλαθεί.

ΝΕΑΡΟΣ

Μπα! Σαν να σου έβαλε χέρι και σε χάιδευε,
νομίζοντας πως δεν το πήρα είδηση.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Μα την Αφροδίτη, όχι τα δικά μου, σιχαμένε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Μα την Εκάτη, κάθε άλλο.

Δεν τρελάθηκα ακόμα.

Μα, παλικάρι μου, εγώ δεν το βρίσκω σωστό
να μισείς αυτό το κορίτσι.

ΝΕΑΡΟΣ

Μα εγώ την υπεραγαπώ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι όμως έχει παράπονα εναντίον σου.

ΝΕΑΡΟΣ

Τι παράπονα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Λέει πως την επρόσβαλες και πως είπες
ότι "μια φορά ήσαν δυνατοί οι Μιλήσιοι".

ΝΕΑΡΟΣ

Εγώ δε θα πιαστώ μαζί σου γ' αυτήν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γιατί;

ΝΕΑΡΟΣ

Γιατί σέβομαι την ηλικία σου.

Αλλιώς ποτέ δεν θα επέτρεπα εγώ

σε άλλον να το κάμει αυτό.

Και τώρα πάρε το κορίτσι και σύρε στο καλό.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ξέρω, ξέρω τι θες να πεις.
Φαίνεται πως δεν θέλεις πια να είσαι μαζί της.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Και ποιος θα του το επιτρέψει;

ΝΕΑΡΟΣ

Δεν θέλω πια σχέσεις με μια
που έχουν περάσει από πάνω της
δεκατρείς χιλιάδες χρόνια.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Όμως αφού είχες την αξίωση
να πιείς το κρασί,
πρέπει να πιείς και το κατακάθι.

ΝΕΑΡΟΣ

Μα το κατακάθι είναι πολύ παλιό και βρώμικο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Πέρασέ το απ' τη σακούλα να φτιάξει.

ΝΕΑΡΟΣ

Ας μπούμε μέσα, γιατί θέλω να πάω στο θεό,
και ν' αναθέσω αυτά τα στεφάνια που έχω.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Κι εγώ θέλω να του πω κάτι.

ΝΕΑΡΟΣ

Τότε εγώ δεν μπαίνω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κουράγιο, μη φοβάσαι. Δε θα σε βιάσει.

ΝΕΑΡΟΣ

Αλήθεια. Καλά λες.

Γιατί αρκετόν καιρό την είχα πρωτύτερα.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Τράβα μπροστά, κι εγώ έρχομαι κατόπιν σου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Πόσο δυνατά, ω Δία βασιλιά,
το γραιΐδιο σαν πεταλίδα κόλλησε στο παλικάρι!

ΚΑΡΙΩΝ

Ποιος χτυπάει την πόρτα; Τι ήταν αυτό;
Κανένας δε φαίνεται. Κι όμως η πόρτα κάνει κρότο
χωρίς να τη χτυπάνε, τρίζει.

(Εμφανίζεται ο Ερμής)

ΕΡΜΗΣ

Σε θέλω, Καρίωνα, περίμενε.

ΚΑΡΙΩΝ

Για πες μου, καλέ, εσύ χτυπούσες τόσο δυνατά την πόρτα;

ΕΡΜΗΣ

Όχι, μα το Δία, μα ήμουν έτοιμος,

και με πρόφτασες και άνοιξες.

Τρέχα γρήγορα να φωνάξεις τον αφέντη σου,

ύστερα τη γυναίκα του και τα παιδιά του,

ύστερα τους δούλους,

ύστερα τη σκύλλα,

ύστερα εσένα, ύστερα τη γουρούνα.

ΚΑΡΙΩΝ

Για πες μου τι τρέχει;

ΕΡΜΗΣ

Ο Δίας βρε αχρείοι, θέλει να σας ανακατώσει μέσα στο ίδιο
αγγείο

και να σας ρίξει όλους στο βάραθρο.

ΚΑΡΙΩΝ

Μωρέ για τέτοιο αγγελιοφόρο κόβουμε τη γλώσσα του
θύματος.

Μα γιατί τέλος παντων έβαλε στο νου του
να μας το κάμει αυτό;

ΕΡΜΗΣ

Γιατί έχετε κάνει τα φοβερότερα πράγματα του κόσμου.
Να, από την πρώτη στιγμή που άρχισε να βλέπει ο Πλούτος,
κανέννας ούτε θυμίαμα, ούτε δάφνη,
ούτε γαλατόπιττα, ούτε σφαχτό, ούτε τίποτα άλλο
δε θυσιάζει πια σε μας τους θεούς.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα το Δία, ούτε και θα θυσιάσει.
Γιατί λίγο εφροντίζατε για μας τότε.

ΕΡΜΗΣ

Να σου πω, για τους άλλους θεούς λίγο με νοιάζει,
μα εγώ έλιωσα και χάθηκα.

ΚΑΡΙΩΝ

Σωστός ο λόγος σου.

ΕΡΜΗΣ

Που λες, πρωτύτερα στις ταβέρνες,

είχα όλα τα καλά πρωί πρωί:

Κρασόπιτες, μέλι, σύκα, όσα πρέπει να τρώει ο Ερμής.

Και τώρα πεινάω και μένω ξαπλωμένος με τα πόδια ψηλά.

ΚΑΡΙΩΝ

Και μη δεν παθαίνεις δίκαια, που αφήνες καμιά φορά
να τιμωρούνται εκείνοι που είχες απ' αυτούς τέτοια καλά;

ΕΡΜΗΣ

Αχ, ο δύστυχος, πάει η πίτα που μου ζύμωναν κάθε τετάρτη
του μηνός.

ΚΑΡΙΩΝ

Ζητάς έναν που χάθηκε. Του κάκου τον φωνάζεις.

ΕΡΜΗΣ

Πάει και το χοιρομέρι που έτρωγα.

ΚΑΡΙΩΝ

Πήδα το κουτσό εδώ στο ξέφαντο.

ΕΡΜΗΣ

Πάνε και τα ζεστά εντόσθια.

ΚΑΡΙΩΝ

Κάποιος πόνος φαίνεται να σου στριφογυρίζει στα εντόσθια.

ΕΡΜΗΣ

Πάει και το ποτήρι με το μισονερωμένο κρασί.

ΚΑΡΙΩΝ

Πιες αυτήν και τρέχα να τα φτάσεις.

ΕΡΜΗΣ

Μπορείς να κάμεις μια χάρη στο φίλο σου;

ΚΑΡΙΩΝ

Αν χρειάζεσαι από εκείνες που μπορώ να σου κάμω.

ΕΡΜΗΣ

Να βρεις να μου δώσεις να φάω κανένα καλοζυμωμένο ψωμί
και κανένα μεγάλο κομμάτι κρέας
από εκείνα που θυσιάζετε εσείς μέσα.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα δεν κάνει να βγάλουν έξω.

ΕΡΜΗΣ

Κι όμως, όσες φορές έκλεβες κάτι από τον αφέντη σου,
εγώ σε σκέπαζα πάντα να μη σε πιάσουν.

ΚΑΡΙΩΝ

Για να έχεις κι εσύ το μερίδιό σου, κατεργάρη.
Γιατί σου έπεφτε και σένα κανένα καλοζυμωμένο ψωμάκι.

ΕΡΜΗΣ

Κι ύστερα εσύ το έτρωγες κι αυτό.

ΚΑΡΙΩΝ

Γιατί δεν είχες μερίδιο και στο ξύλο που έτρωγα εγώ,
όταν μ' έπιαναν να κάνω καμιά κατεργαριά.

ΕΡΜΗΣ

Μην τα θυμάσαι τα παλιά,
μια που πήρες και τη Φυλή,
μα πάρτε με και μένα σύννοικο του θεού σας.

ΚΑΡΙΩΝ

Μπα; Θ' αφήσεις τους θεούς για να μείνεις εδώ;

ΕΡΜΗΣ

Αού εσείς εδώ περνάτε πολύ καλύτερα.

ΚΑΡΙΩΝ

Και πως; Η λιποταξία σου φαίνεται καλό πράγμα;

ΕΡΜΗΣ

Πατρίδα, να ξέρεις είναι παντού, όπου κανένας ευτυχεί.

ΚΑΡΙΩΝ

Και τι δουλειά μπορείς να μας κάνεις αν μείνεις εδώ;

ΕΡΜΗΣ

Βάλτε με στην πόρτα να διώχνω τους κλέφτες.

ΚΑΡΙΩΝ

Να διώχνεις τους κλέφτες; Μα πια δεν έχουνε δουλειά οι κλέφτες εδώ.

ΕΡΜΗΣ

Βάλτε μεπραματευτή.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα είμαστε πλούσιοι. Λοιπόν τι ανάγκη έχουμε να τρέφουμε έναν Ερμή μεταπράτη;

ΕΡΜΗΣ

Ε, τότε πάρτε με για δόλους.

ΚΑΡΙΩΝ

Για δόλους; Ας μας λείπουν. Δεν χρειάζονται τώρα οι δόλοι,

παρά οι ειλικρινείς τρόποι.

ΕΡΜΗΣ

Πάρτε με να σας δείχνω τους δρόμους.

ΚΑΡΙΩΝ

Μα ο θεός τώρα βλέπει, ώστε δεν έχουμε ανάγκη από οδηγό.

ΕΡΜΗΣ

Ε, τότε θα γίνω επόπτης στους αγώνες.

Σ' αυτό τι έχεις να πεις; Γιατί αυτό είναι πολύ ταιριαστό
στον Πλούτο, να κάνει αγώνες μουσικούς και γυμνικούς.

ΚΑΡΙΩΝ

Τι καλό πράγμα να έχει κανείς πολλά ονόματα!

Να τώρα αυτός βρήκε τρόπο να ζήσει.

Καλά κάνουν όσοι δικάζουν,
που συχνά φροντίζουν να γράφονται σε πολλά δικαστήρια.

ΕΡΜΗΣ

Λοιπόν, να μπω μέσα τώρα;

ΚΑΡΙΩΝ

Έμπα και σύρε στο πηγάδι να ξύσεις τις κοιλιές,
για να φανείς αμέσως πως κάνεις δουλειές.

(Εμφανίζεται στη σκηνή ένας Ιερέας του Δία)

ΙΕΡΕΑΣ

Ποιος μπορεί να μου πει ασφαλώς
που είναι ο Χρεμύλος;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Τι τρέχει, φίλτατε;

ΙΕΡΕΑΣ

Τι άλλο, παρά κακά και ψυχρά.
Απ' τον καιρό που αυτός ο Πλούτος άνοιξε τα μάτια του,
πεθαίνω της πείνας.

Γιατί δεν έχω να φάω, κι ας είμαι ιερέας του Διός
Σωτήρος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και ποια είναι η αιτία, για όνομα των θεών;

ΙΕΡΕΑΣ

Κανείς πια δεν εννοεί να θυσιάζει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Για ποιο λόγο;

ΙΕΡΕΑΣ

Γιατί όλοι είναι πλούσιοι.

Και όμως τον καιρό που δεν είχαν τίποτε,

άλλος ερχόταν, αν ήταν έμπορος,

και θυσιάζε ένα σφαχτό γιατί είχε γλυτώσει τη ζωή του,

άλλος που ξέφυγε την καταδίκη.

Άλλος πάλι θυσιάζε για να πετύχει κάποιο του σκοπό

και καλούσε κι εμένα τον ιερέα.

Μα τώρα κανείς δεν θυσιάζει τίποτα απολύτως,

ούτε μπαίνει σε ναό.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Κι απ' αυτά δεν παίρνεις εσύ ό,τι δικαιούσαι;

ΙΕΡΕΑΣ

Γι' αυτό μου φαίνεται πως κι εγώ θ' αφήσω

γεια του Διός Σωτήρος και θα έρθω να μείνω εδώ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Θάρρος! Καλά θα πάνε τα πράγματα, αν θέλει ο θεός.

Που λες, εδώ είναι ο Δίας ο Σωτήρας.

Έχει έρθει μόνος του.

ΙΕΡΕΑΣ

Καλά είναι λοιπόν όλα όσα λες.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Γι' αυτό περίμενε λίγο και θα θρονιάσουμε τον Πλούτο
όπου ήταν πρωτύτερα θρονιασμένος
και θα φυλάει πάντα το πίσω μέρος του ναού της Αθηνάς.
Μα ας βγάλει κανείς εδώ αναμμένες δάδες,
για να τις κρατάς εσύ και να πηγαίνεις μπροστά απ' το
θεό.

ΙΕΡΕΑΣ

Πολύ σωστό είναι βέβαια να γίνει αυτό.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ας φωνάξει ένας έξω τον Πλούτο.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Κι εγώ τι να κάμω;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Σαν θα θρονιάσουμε το θεό,
θα πάρεις τις χύτρες στο κεφάλι σου
και θα τις κουβαλάς καμαρωτά.
Αφού μας ήρθες μάλιστα και με πολύχρωμο φόρεμα.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Και ο σκοπός που ήρθα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Ό,τι ποθείς θα γίνει. Ο νέος θα έρθει απόψε σπίτι σου.

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ

Αν μου εγγυάσαι αλήθεια, μα τον Δία,
πως θα έρθει εκείνος σπίτι μου,
θα κουβαλήσω τις χύτρες.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ

Και όμως μ' αυτές τις χύτρες συμβαίνει όλως διόλου το
αντίθετο

από τις άλλες. Δηλαδή στις άλλες χύτρες
το γάλα κάνει ζάρες από πάνω, ενώ αυτής της γριάς
οι ζάρες θα είναι από κάτω από τις χύτρες.

ΧΟΡΟΣ

Ούτε κι εμείς πρέπει να χασομεράμε καθόλου τώρα,
μα να προχωρήσουμε από πίσω.

Γιατί πρέπει τραγουδώντας να τους ακολουθήσουμε...

ΤΕΛΟΣ